

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.261/2025/7.

A tanács tagjai:

Dr. Dzsula Marianna a tanács elnöke
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró
Dr. Pataki Árpád bíró
Dr. Stark Marianna bíró
Végahné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Rózsa Péter ügyvéd (cím1)

Az alperes:

alperes (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Medgyesy Marianna kamarai jogtanácsos (cím2)

A per tárgya:

Sérelemdíj megfizetése és közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.050/2025/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Miskolci Törvényszék 21.P.20.035/2023/102.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A Kúria megállapítja, hogy a 140.100 (száznegyvenezer-egyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás

[1] A településnév1 Járásbíróság 12.P.20.242/2014/45. számú, kijavított ítéletével a peres eljárások, az ügyészségi és közigazgatási hatósági eljárások indítása és vitele ügycsoport vonatkozásában a felperest cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezte. Az általa tett előzetes jognyilatkozat alkalmazásának elrendelését mellőzte, mivel a megjelöltektől nem volt elvárható, hogy a felperes valós érdekét mérlegelve döntsének és a gondnokság alá helyezés körében érintett ügycsoportba tartozó ügyek kezdeményezésétől és folytatásától megóvják. A fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság 1.Pf.20.078/2015/53. számú, 2015. június 30-án meghozott ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta (a továbbiakban: másodfokú ítélet).

[2] A másodfokú ítélet jogerőre emelkedését követően a alperes településnév1 Járási Hivatal (a továbbiakban járási hivatal) BO-08C/GY/7060/2015. szám alatt indított eljárást a gondnok kirendelése iránt, amely BO-08C/GY/118/2016. szám alatt folytatódott.

[3] A felperes 2015. szeptember 1-jén és 2-án a járási hivatal kizárására irányuló írásbeli kérelmet terjesztett elő, amelyet a alperes vezetője a 2015. október 12-én kelt BOC/01/2160-5/2015. számú végzésével elutasított. A járási hivatal BO-08C/GY/7060-55/2015. számú, 2015. október 21. napján kelt, azonnal végrehajtható határozatban a felperes gondnokául név hivatásos gondnokot (a továbbiakban: hivatásos gondnok) rendelte ki, amely határozattal szemben a felperes által előterjesztett fellebbezést érdemben nem bírálták el.

[4] A hivatásos gondnok településnév1 Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött megbízási szerződés alapján látott el gondnoki feladatokat, a megbízási szerződés értelmében a megbízó utasítása szerint és elsődlegesen a gondnokság alatt álló személy érdekének megfelelően volt köteles ellátni; a megbízótól kapott utasításoktól nem térhetett el.

[5] A felperes kérte a gondnok kirendelésére vonatkozó közigazgatási eljárás felfüggesztését az általa a gondnokság alá helyezésről rendelkező jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelemre figyelemmel, a közigazgatási eljárást azonban nem függesztették fel.

[6] Az alperes a gondnokrendelő határozatát a 2016. január 29-én kelt és azonnal végrehajtható BO-08C/GY/118-31/2016. számú határozatával módosította, abból a felperes számára a gondnoki nyilvántartásába való betekintésre, másolat készítésére, valamint a felperes vagyonának kezelésére vonatkozó jog biztosítását mellőzte.

[7] Az alperes szakmai iránymutatást kért az Emberi Erőforrások Minisztériumától (a továbbiakban: EMMI), amely az irányadó jogszabályok alapján akként tájékoztatta: az, akinek a cselekvőképességét a közigazgatási hatósági eljárások megindításában korlátozták, a közigazgatási hatósági eljárásban sem rendelkezik további eljárási jogképességgel, önálló fellebbezés benyújtására nem jogosult, jognyilatkozata érvényességéhez eseti gondnok kirendelése indokolt; a hivatásos gondnok kirendelése a gondnokolt tiltakozása esetén sem mellőzhető. Ezen állásfoglalás alapján az alperes Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya BOC/01/308-17/2016. számon adott iránymutatást az elsőfokú hatóságnak akként, hogy akinek a cselekvőképességét a közigazgatási hatósági eljárások megindításában korlátozták, kizárólag az eljárás megindítására irányuló kérelmet terjeszthet elő önállóan; önálló fellebbezés benyújtására nem jogosult, jognyilatkozata érvényességéhez eseti gondnok kirendelése indokolt azzal, hogy hivatásos gondnok is kirendelhető; a határozatot célszerű azonnal végrehajthatóvá nyilvánítani; amennyiben a gondnokolt az iratbetekintési jogának gyakorlására irányuló írásbeli kérelmet terjeszt elő, a kérelem elutasításának van helye, de az őt érintő döntésekről a gondnokoltat értesíteni kell akként, hogy azok tartalmát a hivatásos gondnok ismerteti. A BOC/01/308-17/2016. számú átirat ügyintézője név1 volt, aki később a határozatok, végzések elleni fellebbezések másodfokú elbírálásában is részt vett.

[8] Az EMMI a felperesre vonatkozó korlátozó gondnokság hatálya iránti megkeresést küldött az alperes részére, amely a 2016. május 17-i válaszlevelében ismertette a felperesről készült igazságügyi elmeorvos szakértői véleménynek a gondnokság alá helyezésről szóló elsőfokú ítéletben idézett szövegét is.

[9] A felperes több eljárást is indítani kívánt, kérelmeket, fellebbezéseket kívánt előterjeszteni, amelyekhez azonban a gondnoka és az elsőfokú hatóság egyes eljárásokban a felperes részére eseti gondnoka sem járult hozzá, ezért azokat érdemi vizsgálat nélkül elutasították, fellebbezéseit a másodfokú hatóság azok elbírálása nélkül visszaküldte. A hivatásos vagy eseti gondnok a nyilatkozatát megelőzően a felperessel nem egyeztetett.

[10] A felperes által a gondnoksága ideje alatt benyújtott fellebbezések elbírálását az alperes azért mellőzte, mert a hivatásos gondnoka nem járult hozzá a felperes által előterjesztett fellebbezésekhez, miután a gondnokság alá helyezés megszűntetése az alperes tudomására jutott, úgy ítélte meg, hogy a fellebbezések okafigyottá váltak. A hivatásos gondnoknak az alperes címére küldött felhívásokat, iratokat többségében a gondnoksági eljárás aktájában iktatták, azokat az ügyintéző látta, majd a hivatásos (esetleg eseti) gondnok nyilatkozatát az ügyintéző közreműködésével készített jegyzőkönyvben rögzítették. A felperes az érdekellentétre hivatkozással panaszbeadványt küldött a kormány megbízottnak, illetve a kormányhivatal igazgatójának, azonban ezeknek az elbírálását is arra tekintettel mellőzték, hogy a felperes ez irányú kérelméhez a hivatásos gondnoka nem járult hozzá.

[11] A felperes panaszának elbírálása ügyében az alperes BOC/01/308-13/2016. ügyszám alatt feljegyzést küldött, amely tartalmazta a felperessel szemben folyt bírósági eljárásban beszerzett igazságügyi elmeorvosszakértői vélemény elsőfokú ítéletben idézett szövegét.

[12] A felperes többször kifogásolta a hivatásos gondnoka eljárását a fennálló érdekellentétre hivatkozással, kérte eseti gondnok kirendelését, a járási hivatal kizárását. A hivatásos gondnok – a felperes kifogása ellenére – ugyanakkor egyetlen esetben sem kérte érdekellentét miatti kizárását a kormányhivatallal szembeni, illetőleg a kormányhivatal előtt zajló eljárásokban. A hivatásos gondnok megítélése szerint a cselekvőképességet részlegesen korlátozó jogerős ítélet tartalma és a BO-08C/GY/188-31/2016. számú határozat is indokolta a felperes korlátozását az iratok betekintésben és másolatok készítésben, hiszen a felperes nem értette meg, hogy önállóan nem járhat el és számtalan beadvánnyal élt. A 2016. január 29-i módosítást követően a felperes részére nem biztosították az iratokba való betekintést, a másolat kiadása, tájékoztatás iránti kérelmeit sem teljesítették. Több határozat azonban postai

úton eljutott a felpereshez, több intézkedésről szóban tájékoztatták és olyan határozatokkal szemben is benyújtott fellebbezést, amelyekről feltételezte, hogy léteznek. A felperes több alkalommal kérte a hivatásos gondnoka elmozdítását, amely kérelmeit nem bíráltak el. A felperes és édesanyja is kérte, hogy a járási hivatal hívja fel a hivatásos gondnokát a tevékenységéről történő beszámoló benyújtására, ilyen kötelezés azonban nem történt.

[13] A felperes kérte, hogy a gyámhivatal hozzon írásos határozatot az eseti gondnoknak kirendelt név² hivatásos gondnok (a továbbiakban: hivatásos gondnok²) és a közte a jognyilatkozatok jóváhagyása kérdésében lévő vitában, amelyet a járási hivatal érdemi vizsgálat nélkül elutasított. Szintén érdemi vizsgálat nélkül utasította el a kirendelt hivatásos gondnok és a közte a jognyilatkozatok jóváhagyása kérdésében levő vitában benyújtott, írásbeli határozat meghozatalára irányuló felperesi kérelmet, mivel a kérelmek csak a gondnok hozzájárulásával terjeszthetők elő.

[14] A járási hivatal nem rendelt ki eseti gondnokot több olyan bírósági és hatósági eljárásban, amelyekben érdekellentét állt fenn, illetőleg több hatósági eljárásban eseti gondnokként kirendelt más hivatásos gondnok járt el, bár az alperessel fennálló megbízási jogviszonyra tekintettel közöttük érdekellentét állt fenn. Ilyen a településnévli Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság K.27.641/2015., Kpk.50.016/2016., Kpk.50.093/2015., Kpk.50.094/2015., Kpk.50.106/2015., Kpk.50.107/2015. és Kpk.50.055/2016. számú eljárása, az alperes Földhivatali Osztályának 46837/2013. számú eljárása, az alperes Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának BOE/301/300.280/2016., BOE/301/300.380/2016., BOE/301/300.054/2016. számú eljárása, de ilyen egyebek mellett a BO-08C/GY/7060-55/2015. számú, a hivatásos gondnokot kirendelő határozat ellen benyújtott fellebbezés és a BO-08C/GY/118 31/2016. számú határozat ellen benyújtott fellebbezés is. A hivatásos gondnok kirendelését megelőzően eseti gondnokot sem rendeltek ki az alperes Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya előtti BOE/301/300.732-5/2015. számú eljárásában.

[15] A járási hivatal a BO-08C/GY/118-161/2016. számú végzésben az irányadó feltételek hiányában egyesített több felperesi kérelmet (településnévli Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.27.816/2018/16. számú ítélet), a BO-08C/GY/118-157/2016., a BO-08C/GY/118 27/2016., a BO-08C/GY/118-65/2016. és a BO-08C/GY/118-32/2016. számú végzésében több kérelmet együtt intézett. Több esetben a jogszabályi feltételek hiányában nyilvánította fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak a határozatokat és végzéseket, így a BO-08C/GY/118-129/2016. számú határozatát, a BO-08C/GY/118-157/2016., a BO-08C/GY/118-104/2016., a BO-08C/GY/118-176/2016. és a BO-08C/GY/118-161/2016. számú határozatait.

[16] A felperes több alkalommal jogi segítségnyújtás engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. A BOE/301/300.732/2015., a BOE/301/300.380/2016., a BOE/301/300.280/2016., a BOE/300/301.004/2015. (amely BOE/300/300.054/2016. számon folytatódott) számú ügyek ben a hivatásos gondnok felhívás ellenére nyilatkozatot nem terjesztett elő. Az eljárásokat a gondnok hozzájárulásának hiányában megszüntették, illetve a kérelmet elutasították, az ezek ellen benyújtott fellebbezéseket ugyanezen okból érdemi vizsgálat nélkül elutasították.

[17] Az alperes Földhivatali Osztálya előtt folyó 46837/2013. számú eljárásban a felperes által a 2016. február 25-i határozat ellen benyújtott fellebbezéshez a hivatásos gondnoka nem járult hozzá, a meghatalmazott által előadott fellebbezést hivatalból elutasították; a felperes által a név³ részére a gondnokság alá helyezéséről hozott ítélet jogerőre emelkedését megelőzően adott meghatalmazást a Földhivatali Osztály nem fogadta el. 2016. május 3-án a hivatásos gondnok közölte a Földhivatali Osztállyal, hogy a felperes nem tekinthet be az iratokba.

[18] A felperes cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezéséről szóló jogerős ítéletet a Kúria a 2016. május 10-én kelt Pfv.II.21.762/2015/14. számú ítéletével (a továbbiakban: a Kúria ítélete) az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és a felperes gondnokság alá helyezése iránti keresetet elutasította; a Kúria ítéletét 2016. június 21-én kézbesítették a járási hivatal részére, amely a felperes egészségi állapotára vonatkozó megállapításokat, egészségügyi adatokat is tartalmaz.

[19] A járási hivatal a gondnoksági ügyet megszüntette, a kirendelt hivatásos gondnokát a BO/08C/GY/118-257/2016. számú, az eseti gondnokát BO/08C/GY/118-257/2016. számú 2016. július 8-i határozataival felmentette. A hivatásos és eseti gondnok beszámoló és jelentéstételi kötelezettségéről nem rendelkezett.

[20] A járási hivatal a BO-08C/GY/118/2016. számú eljárásában a Kúria ítéletét is megküldte az eseti gondnokként kirendelt név4, név5, név6 ügyvédeknek; továbbá az alperes Földhivatali Osztályának az 51.260/2016. számú eljárásban, településnév2 Törvényszék P.20.534/2015. számú eljárásában és a közigazgatás székhelye nevel Törvényszék P.21.070/2016., P.25.316/2015., P.24.123/2015. számú eljárásaiban, valamint az alperes Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály BOE/301/300776/2016. számú eljárásában és a 2016. július 18-i irattal az EMMI-nek is.

[21] A településnév1i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.27.816/2018/16., 21.K.27.119/2019/13., 21.K.27.118/2019/11. szám alatti ítéleteiben egyes konkrét kérelmekre, határozatokra vonatkozóan a jogsértést megállapította.

[22] A településnév1i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság Kpk.50.016/2016/7. számú végzésében 1 000 forint illeték fizetésére kötelezte a felperest. A végzés indokolásában rögzítette, hogy a felülvizsgálati kérelemhez a gondnok nem járult hozzá. Az alperes Földhivatali Osztályának 42738/2016. számú végzése szintén azt tartalmazza, hogy a 46837/2013. számú határozat elleni fellebbezéshez a hivatásos gondnok nem adta meg a hozzájárulását; az ez elleni bírósági felülvizsgálati eljárásban a településnév1i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 13.Kpk.50.228/2017/4. számú végzésében 5 000 forint fizetésére kötelezte a felperest. Ezekben az eljárásokban nem járhatott volna el érdekellentét miatt a hivatásos gondnok a felperes képviselőjeként.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[23] A felperes 2021. május 10. napján előterjesztett keresetlevelét a bíróság visszautasította, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 178. § (1) bekezdése alapján ismételt előterjesztett, majd a megváltoztatott keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette az emberi méltósághoz és az önrendelkezéshez való jogát. Kérte az alperest az emberi méltósághoz való jog és az önrendelkezéshez való jog megsértéséért 200 000 forint sérelemdíj, az egyenlő bánásmód megsértéséért 50 000 forint sérelemdíj, a tisztességes ügyintézés követelményének megsértéséért 300 000 forint, az észszerű határidőn belüli ügyintézés követelményének megsértéséért 350 000 forint, az együttműködési kötelezettség követelményének megsértéséért 50 000 forint sérelemdíj, és ezen összegek után 2016. május 10-től a kifizetés napjáig számított késedelmi kamatának megfizetésére. A tisztességes ügyintézés követelményének, észszerű határidőn belüli ügyintézés követelményének és együttműködési kötelezettségnek a megsértésére alapított igényét vagylagosan kártérítés jogcímén is előterjesztette. Kérte kötelezni az alperest a BO/O9/186/2016. számú eljárásban keletkezett

iratok másolatának kiadására, továbbá 26 000 forint, és abból 1000 forint után 2016. augusztus 11-től, 5000 forint után 2018. június 20-tól, 20 000 forint után 2016. június 21-től a kifizetésig számított késedelmi kamat megfizetésére.

[24] A felperes a 2021. június 28-án előterjesztett 10.P.20.797/2021. szám alatt iktatott és P.21.453/2021. szám alatt újrалajstromozott, majd a 10.P. 10.P.21.394/2021.számú eljáráshoz egyesített keresetében annak a megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a személyes adatok védelméhez fűződő jogát, és ezért, valamint a magántitokhoz való jog és emberi méltósághoz való jog megsértéséért az alperest 300 000 forint sérelemdíj és ennek 2016. június 28-tól a kifizetésig számított késedelmi kamata megfizetésére kötelezését kérte. A tisztességes eljárás követelményének megsértése miatt további 100 000 forint és 2016. június 28-tól járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[25] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

[26] Az elsőfokú bíróság 10.P.21.394/2021/49. szám alatti ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte az alperes javára 68 800 forint perköltség megfizetésére. A felperes fellebbezése folytán eljár Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.395/2022/4. számú határozatával az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a felperesnek 34 400 forint másodfokú perköltsége merült fel, a meg nem fizetett fellebbezési illeték összege 110 080 forint.

[27] A megismételt eljárásban a felperes a közigazgatási eljárásban keletkezett iratok kiadása iránti keresettől elállt, az elsőfokú bíróság 21.P.20.035/2023/15. szám alatti jogerős végzéssel ezen kereseti kérelem tekintetében az eljárást megszüntette.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

[28] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a feljegyzett illeték a Magyar Állam terhén marad.

[29] A Pp. 24. § (3) bekezdésével összefüggésben rögzítette, hogy a közigazgatási bíróság ítéletei megállapították a jogsértést arra nézve, hogy a felperes által a gondnoksága ideje alatt benyújtott fellebbezések elbírálását az alperes a gondnok hozzájárulásának hiányában mellőzte; a gondnokság alá helyezés megszüntetése után a felperes indítványa ellenére azokat késedelmesen terjesztette fel; jogellenesen egyesítette a felperes által előterjesztett fellebbezéseket; jogellenesen nyilvánította az érintett határozatokat fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajthatóvá. Másrészt a felperes által hivatkozott jogsértések a Pp. hatályba lépését megelőzően történtek, így azokra a Pp. 24. § (3) bekezdése nem irányadó; emellett a hivatkozott mulasztások jogorvoslással nem voltak elháríthatók.

[30] Az alperes elévülési kifogásában megjelölt igények elévülését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:22. és 6:23. §-a alapján vizsgálta. Figyelembe vette, hogy cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt álló személy kártérítési vagy sérelemdíj iránti igényre vonatkozó keresetet csak törvényes képviselője útján terjeszthet elő. Az okirati bizonyítékokból megállapította, hogy a felperes 2016. május 10-ét megelőzően tudomást szerzett a BO-08C/GY/7060-55/2015. számú, hivatásos gondnokot kirendelő és az azt módosító BO-08C/GY/118-31/2016. számú határozatról, ebből következően arról is, hogy az alperes kizárása és az eljárás felfüggesztése iránti kérelme nem teljesült. Szintén tudomása volt arról, hogy a hivatásos gondnokok és a felperes közötti vita eldöntése iránti, illetőleg az általa és az édesanyja által kért beszámoló

készítésére vonatkozó kötelezésre, azokba való betekintés engedélyezésére irányuló kérelmét sem teljesítették, tudomást szerzett az EMMI állásfoglalásának és az annak nyomán az alperes 2016. március 2-i leirata tartalmáról is. A BO-08C/GY/118 104/2016. számú határozatot és a 2016. március 9-i jegyzőkönyvet a felperes részére postázták, arról március 25-én értesült. A panaszbeadványának figyelmen kívül hagyásáról is értesítette a felperest a kormány megbízott 2016. márciusban. Személyes nyilatkozata szerint 2016 tavaszán értesült arról is, hogy a hivatásos gondnok 2016. május 3-án a levélben arról tájékoztatta a Földhivatali Osztályt, hogy a felperes nem tekinthet be az iratokba. Mindezekre alapított igényei tehát elévültek. Bekövetkezett az elévülés a párfogó ügyvéd kirendelése iránt az alperes Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának eljárását érintő jogsértés esetében is. Rögzítette, hogy az alperes fenti határozatait, intézkedései miatt a felperes igénye érvényesítésének elévülése a kézbesítés, illetve a felperes értesülésének időpontjában megkezdődött, azokra nézve a kereset 2021. november 17-i előterjesztésekor már az elévülés bekövetkezett. Kifejtette, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:54. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jog megsértésének bírósági megállapítása iránti igény érvényesítése érdekében a felperes a gondnokság alá helyezés időszakában is eljárhatott önállóan, a felperes az elévülés megszakadására nem is hivatkozott.

[31] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes keresete az igények elévülésének hiányában sem alapos, mivel az alperes nem sértette meg a felperes által állított személyhez fűződő jogait. Az irányadó alaptörvényi és jogszabályi rendelkezések ismertetését követően kifejtette, hogy a tisztességes ügyintézéshez való jog, valamint az együttműködési kötelezettség alkotmányos alapjogok, azonban nem a személyiség szabad kibontakozását szolgálják, azok eljárásjogi garanciákat biztosítanak. A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint ugyanakkor sérelemdíj kizárólag személyhez fűződő jog megsértésének szubjektív következményeként alkalmazható, így sérelemdíj iránti igényt a hivatkozott alapjogok megsértése nem alapozhat meg. Ezen jogok esetleges sérelméhez a felperes vagyoni kár bekövetkezését nem kapcsolta, így a felperes vagyoni kárra vonatkozó keresete sem lehet megalapozott.

[32] Az emberi méltósághoz való jog, ezen belül az önrendelkezéshez, a magántitok védelméhez, a személyes adatokhoz, valamint az egyenlő bánásmódhoz fűződő jog nevesített személyiségi jogok, ezért ezekkel összefüggésben azt vizsgálta, hogy a felperes által megjelölt jogsértések megvalósultak-e, és ezen jogsértések következtében a felperes személyiségi joga, emberi méltósága sérült-e. Kifejtette, hogy a közhatalmi jogkörben eljárva okozott személyiségi jogsértésért fennálló felelősség megállapításának feltétele, hogy a hatóság egyértelmű és mérlegelést nem igénylő előírást sértsen meg, vagy mérlegelési jogkörben eljárva kirívóan súlyos mérlegelési hibát kövessen el; továbbá az eljárási szabálysértést kifejezetten a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt kövesse el, vagy az eljárási szabálysértés következményeként alakuljon ki a fél személyiségének lényegi vonását érintő sérelem. Személyiségvédelmi igény érvényesítésére csak olyan jogsértés adhat alapot, ami a személy lényegét alkotó tulajdonságok miatt, az emberi létből és méltóságból levezethető jogosultságok sérelméből eredően történt. Ennek hiányában a más jogterületre tartozó viták önmagukban akkor sem alapoznak meg személyiségi jogvédelmet, ha az érintett egyes jogosultságai valóban sérültek; ehhez szükséges lenne valamilyen többlet tényállási elem, így a személy emberi mivoltában megalázása, méltatlan helyzetbe hozása. A szubjektív sértettség, kiszolgáltatottság érzete nem alkalmas a személyiségi jogi szankciók alkalmazhatóságára. A felperes által állított jogsértések azonban megvalósulásuk esetén sem irányultak a felperes személyiségét alkotó lényeges ismérvek ellen, azokat az alperes nem kifejezetten a felperes személye ellen irányulva tette, ezek következménye sem érintette a

felperes személyét. Az alperes nem sértette meg a felperes emberi méltóságát, emberi mivoltában nem gyalázta és nem alázta meg.

[33] A hivatásos és eseti gondnok ugyan valóban nem járult hozzá a felperes kérelmeihez, jogorvoslati indítványaihoz, azonban a csatolt iratokból megállapíthatóan ennek indoka a jogszabályi rendelkezések értelmezése és az EMMI állásfoglalás alapján a másodfokú hatóság által kiadott iránymutatás volt. A hivatásos gondnok – és lényegében a kirendelt eseti gondnok is – az alperessel fennálló szerződéses kapcsolatra figyelemmel azt tekintette a felperes érdekének, hogy a felperes ne indíthasson újabb és újabb eljárásokat. Az alperessel szerződéses viszonyban álló tanúk vallomását a csatolt okiratok is alátámasztották, ezért tanúvallomásukat nem zárta ki; az pedig a per eldöntése szempontjából nem volt releváns, hogy a felperes édesanyja mondott-e olyat, miszerint elégedett a gondnokkal; a felperes a gondnokkal az általa állított időben találkozott-e, a gondnok nyilatkozta-e, hogy soha semmit nem fog aláírni; vagy a felperes beszélt-e adott napon telefonon az eseti gondnokkal. Az e körben előterjesztett utólagos bizonyítási indítványt ezért mellőzte.

[34] Az önrendelkezési joggal összefüggésben hangsúlyozta, hogy a felperes gondnokság alatt állt, így a Ptk. 2:20. § (1) bekezdése értelmében az önrendelkezési jog a gondnokával együtt illette meg. Így önmagában az, hogy az alperes nem értett egyet a felperessel, és ezért egyes kérelmeit elutasították, a felperes személyiségi jogát kifejezetten támadó magatartás hiányában nem teremti meg az emberi méltósághoz való jog sérelmét (BH2008.12.).

[35] Megállapította, hogy az alperes jogszabályi feltétel hiányában egyesített több felperesi kérelmet; nyilvánított fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá határozatokat, a fellebbezés felterjesztéséről határidőn túl intézkedett, ez azonban a Ptk. 2:22. §-ának a téves jogértelmezéséből fakadt. A hivatásos gondnok valóban nem járhatott volna el az alperes előtt folyó hatósági eljárásokban, valamint az alperessel szembeni perekben a fennálló érdekellentét miatt; a gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (XI.10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 8. § (4) bekezdése szerinti gyámhatósági eljárás indítására való jog a felperest is önállóan megillette, illetőleg a Ptk. 2:20. § (2) bekezdése szerint a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka közötti vitában a gyámhatóságnak döntenie kellett volna; azonban ezen jogsértéseket sem a felperes személyiségének lényegét alkotó valamely tulajdonsága miatt valószínűsította meg. Rámutatott, hogy az sem állapítható meg, hogy az adott ügy lényeges tárgyi súlya miatt esett volna sérelem a felperes emberi méltósághoz és önrendelkezéshez való jogán.

[36] Az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével összefüggésben rögzítette, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. §-a egyértelműen megkívánja valamely védett tulajdonság, helyzet meglétét, amelynek a jogsértés időpontjában kell fennállnia. A jogsértés megállapításának feltétele továbbá, hogy a fél erre tekintettel részesüljön kedvezőtlenebb bánásmódban és a jogsértés más összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest történjen. A jogvédelmet megalapozó tulajdonságnak a személyiség lényeges vonását meghatározónak, nyilvánvalónak és egyértelműnek kell lennie, a sérelmezett cselekménynek objektíve kell olyannak lennie, ami a sértett személy közfelfogás szerinti megítélését negatívan befolyásolja. A felperes állította, hogy az általa benyújtott nagy számú kérelem, fellebbezés miatt, valamint azért jártak el vele szemben kedvezőtlenebbül a hasonló ügykategóriára nézve korlátozó gondnokság alá helyezett személyekhez, de még cselekvőképességet teljesen kizáró gondnokság alá helyezettekhez képest is, mert iratbetekintése további eljárásokat generált. Ez a védettként megjelölt tulajdonság azonban nem a személyiség lényeges vonására vonatkozik; a kifogásolt intézkedések és esetleges

mulasztások nem értékelhetők kifejezetten a felperes személye elleni támadásnak, és nem befolyásolták személyének a megítélését sem.

[37] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a magántitokhoz való jog sérelme akkor állapítható meg, ha az adat, tény, körülmény, amelynek titokban tartásához a jogosultnak méltányolható érdeke fűződik, korábban még nem került nyilvánosságra. A felperes tényelőadásából is megállapítható, hogy mindazok, akiknek az alperes a Kúria határozatát megküldte, a peres eljárások természetéből adódóan a felperes személyi és egészségügyi adatait mindenre kiterjedően ismerték és kezelték. Ebből következően a felperesnek nem sérülhetett a magántitokhoz, illetőleg a személyes adatokhoz fűződő személyiségi joga. A felperes nem jelölt meg ebből eredő hátrányt sem.

[38] A vagyoni kártérítés iránti keresetet is megalapozatlannak ítélte. A 6.000 forinttal összefüggésben rámutatott arra, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint úgynevezett „árnyékper” lefolytatására nincs lehetőség, a kártérítési per bírósága nem döntheti el, hogy az adott mulasztás hiányában milyen eredménnyel zárult volna az érintett eljárás, ezért nem állapítható meg, hogy a felperest érte-e ténylegesen vagyoni kár. A telefonköltségre vonatkozó igényt pedig az alperes jogsértő magatartása hiányában ítélte megalapozatlannak, utalva arra, hogy a hívásokat a felperes saját döntése alapján kezdeményezte.

[39] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[40] A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során elsődlegesen a fellebbezés hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmet vizsgálta. E körben a bírák kizárására vonatkozó indítványa elutasítását értékelte és arra a következtetésre jutott, hogy az irányadó alkotmánybírói és kúriai gyakorlat szerint nem vezethet az eljáró bíróság kizárására, hogy a Kúria által később hatályon kívül helyezett ítéletében az elsőfokú bíróságnak a felperes cselekvőképeségét korlátozó gondnokság alá helyezését elrendelő ítéletet helybenhagyta. A fellebbezési hivatkozással szemben eljárási szabálysértésként minősülhet, ha az eljáró bíróság a korábbi perben a meghatalmazottal rendelkező felperes kereseti kérelmét jóváhagyás érdekében a felperes hivatásos gondnokának küldte meg, abban az esetben is, ha a hivatásos gondnok esetleg érdekellentét miatt a perben nem járhatott volna el. Az ügyben eljáró bíróság, illetve a törvényszék több bírójának felelős nyilatkozatában elfogulatlanságát deklarálta, ezért nem merült fel olyan objektíve igazolható körülmény, amely az eljáró bíróság kizárását megalapozta volna.

[41] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy a Pp. 371. § (1) bekezdés *d)* pontjából következően nem elegendő a megsértett jogszabályhelyek megjelölése, azok indokait is ismertetni szükséges a fellebbezésben, ezért csak azokat az eljárási szabálysértéseket vizsgálta, ahol a felperes ennek eleget tett.

[42] A másodfokú bíróság alaptalannak ítélte a felperesnek a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének megsértését állító fellebbezését. Kifejtette, hogy az indokolási kötelezettség csak azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolása az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki. Nem szükséges a fél valamennyi nyilatkozatának részletező feltüntetése, és a Pp. 346. § (5) bekezdése alapján a határozat jogi indokolásnak is csupán a bíróság döntésénél figyelembe vett jogszabályokat kell tartalmaznia, azokat nem szükséges szó szerint idéznie. Ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a felperes által csupán felsorolt számtalan olyan jogszabályhely feltüntetését, amelyek a döntés során nem bírnak jelentőséggel. Rámutatott arra is, hogy az indokolási kötelezettség megszegése általában nem alapozza meg az ítélet hatályon kívül helyezését, mivel az az indokolás megváltoztatásával vagy kiegészítésével rendszerint orvosolható a másodfokú eljárásban.

[43] Alaptalannak ítélte a felperes jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmeit elutasító döntések felülvizsgálatát is.

[44] Álláspontja szerint nem volt jogszabálysértő a felperes képet és hangot egyidejűleg rögzítő folyamatos felvétel útján történő jegyzőkönyv készítésének elrendelésére irányuló kérelmének az elutasítása sem, mert a Pp. 159. § (4) bekezdése és annak miniszteri indokolása szerint a bíróság ezen kötelezettsége nem feltétlen. A kérelem teljesítésének hiánya önmagában a tárgyalás elhalasztását sem teszi lehetővé.

[45] A jogerős ítélet szerint az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése szempontjából releváns közigazgatási iratok beszerzéséről a Pp. 322. § (1) bekezdése alapján rendelkezett. A hiányzó iratok egy részét a felperes maga csatolta, másrészt pedig a kért iratokkal bizonyítani kívánt tények fennállását az alperes nem vitatta, illetőleg az azzal bizonyítani kívánt tényről a bíróságnak hivatalos tudomása volt. Ebből következően a felperes keresetei a még hiányzó iratanyag mellett is elbírálhatóak voltak, ezért az ügy érdemi eldöntésére kiható eljárási szabálysértés nem történt.

[46] Nem találta megalapozottnak a felperes írásbeli perfelvétel további elrendelésére, az alperes jogi képviselője meghatalmazásának hiányára, illetőleg a bírósági meghagyás kibocsátásának mellőzésére irányuló fellebbezési érvelést sem. Rámutatott, hogy a bírói gyakorlat szerint nincs helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az elsőfokú bíróságot új határozat hozatalára utasításának abból az okból, ha az elsőfokú bíróság a törvényi feltételek megvalósulása ellenére nem rendelkezett bírósági meghagyás kibocsátásáról.

[47] A másodfokú bíróság a felperesnek az eljárás szabálytalansága miatt 2024. április 30-án előterjesztett kifogásával összefüggésben rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalást már 2024. április 2-án berekesztette, ezért a Pp. 156. § (2) bekezdésében rögzített kötelezettségének nem kellett eleget tennie. Ebben az esetben az eljárás szabálytalanságát a másodfokú bíróság vizsgálja. Kiemelte, hogy a Pp. 224. § (3) bekezdésének első fordulata alapján a bíróság mérlegelési körébe tartozik a berekesztett tárgyalás újbóli megnyitása, az erre irányuló kérelem teljesítésének mellőzéséhez alakszerű határozat nem szükséges. Arról pedig, hogy a hivatkozott bizonyítás szükséges volt-e, a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörében döntött.

[48] A másodfokú bíróság nem találta alaposnak a felperes Pp. 230. § (1) bekezdésére hivatkozással előterjesztett fellebbezését sem. Kifejtette, hogy a fél személyes meghallgatásáról a bíróság mérlegelési jogkörben határoz, annak mellőzése nem lényeges eljárási szabálysértés. A rendelkezésre álló iratok alapján ugyanakkor megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felperes személyes meghallgatását a 2024. január 16-án megtartott tárgyaláson több órán keresztül fogatosította, amit részben 2024. február 20-án folytatott. A további meghallgatás mellőzése azért nem jelentette a tisztességes eljárás követelményének megsértését, mert nem a fél jogosult annak meghatározására, hogy a bíróság a személyes meghallgatását az általa szükségesnek talált terjedelemben és alkalommal fogatosítsa.

[49] A másodfokú bíróság érvelése szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül hagyta figyelmen kívül a felperes utólagos bizonyítási indítványait. Az Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt kettős feltétel alapján rámutatott arra, hogy a hivatásos gondnokkal folytatott telefonbeszélgetésről készült hangfelvétel mint bizonyítási eszköz kezdettől fogva a rendelkezésére állt, ugyanakkor annak felhasználását nem indítványozta, azt a perfelvétel során nem terjesztette elő, kizárólag a hivatásos gondnok tanúkénti meghallgatását indítványozta. Ez a fajta pertaktika ugyanakkor a Pp. 3. §-ából és 4. § (1) bekezdéséből következően sem eshet a Pp. 220. § (1) bekezdés b) pontjának körébe. A felperes utólagos bizonyításként indítványozta továbbá a hivatásos gondnok2 nyilatkozatát tartalmazó hangfelvétel csatolását, azonban – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helytállóan

rögzítette – a per eldöntése szempontjából nem minősül releváns ténynek, hogy a gondnoki szobában ténylegesen volt-e telefon, vagy a felperes által megjelölt időpontban ténylegesen beszélt-e telefonon az eseti gondnokkal; a Pp. 276. § (5) bekezdése szerint a bíróság a jogvita eldöntése szempontjából szükségtelen bizonyítást mellőzni köteles.

[50] A másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak a felperes anyagi pervezetés hibáját állító érvelését sem. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelem megalapozatlan volt.

[51] A másodfokú bíróság az elévülési kifogással érintett körben kifejtette, hogy az alperes 11. sorszám alatt a 2021. november 17-én benyújtott keresetlevélre visszautalva részletesen meghatározta azokat az igényeket, amelyekkel összefüggésben elévülésre kívánt hivatkozni. A 2021. november 17. napján előterjesztett kereset 4. oldalán megjelöltekkel összefüggésben a hivatásos gondnok 2015. október 22. napján kelt, a peres eljárásokra vonatkozóan eseti gondnok kirendelése iránti kérelmével összefüggő mulasztás vonatkozásában hivatkozott elévülésre, annak ellenére, hogy a felperes keresetlevelének 4. oldalán a bírósági eljárások mellett egyes, ott megjelölt hatósági eljárások vonatkozásában is sérelmezte az ügyvéd eseti gondnok kirendelésének elmulasztását. A fellebbezésben megjelölt BO-8C/GY/118-104/2016. számú határozattal kapcsolatos, illetve a pártfogó ügyvéd kirendelése iránti eljárásra vonatkozóan állított jogsértés nem peres eljárásra vonatkozott. Az Az elévülési kifogás kiterjesztően nem értelmezhető, ezért az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben az elévülést a Pp. 342. § (1) bekezdésébe ütközően állapította meg, amelynek megállapítását ezért a másodfokú bíróság mellőzte. Ugyanakkor az alperes által hivatkozott a hivatásos gondnok valamennyi, 2016. május 10-e előtt kifejtett tevékenységével kapcsolatos igény elévülése vizsgálható volt.

[52] Az elsőfokú bíróság ítéletének az elévülés szempontjából figyelembe vett időpont tekintetében fennálló ellentmondására figyelemmel a másodfokú bíróság rögzítette, hogy a Pp. 178. § (1) bekezdése alapján az elévülés szempontjából a keresetlevél benyújtása, azaz 2016. május 10-e az irányadó.

[53] A másodfokú bíróság egyetértett a felperesnek az elévülés tárgyában kifejtett fellebbezésében foglaltakkal annyiban, hogy az elévülési idő kezdete nem az egyes felperesi kérelmek benyújtásának időpontjához igazodik. A személyiségi jogsértésre alapított igény elévüléséről jogsértésenként, az azokhoz kapcsolódóan állított hátrány figyelembevételével kell állást foglalni. Kifejtette, hogy a felperes igénye a jogsértés bekövetkezésével, azaz a sérelmezett határozat meghozatalával, míg mulasztás esetén az intézkedés megtételére előírt előírt határidő leteltével esedékessé vált, ezért a Ptk. 6:22. § (2) bekezdése szerint a követelés elévülése ekkor megkezdődött, függetlenül attól, hogy a jogsértés ezt követően akár folyamatosan fennállt. Rámutatott arra is, hogy azokban az esetekben, amelyekben a felperes állított jogsérelmet valamely határozat okozta vagy a gondnok mulasztását – így hozzájárulásának elmaradását – a felperes részére kézbesített határozat, tájékoztatás tartalmazta, a kézbesítés miatt az igény érvényesítésének nem volt akadálya, ekként a teljes iratanyag ismeretének hiányában nem állapítható meg az elévülés nyugvása. Azokban az esetekben, ahol az állított jogsérelmet valamely mulasztás okozta, a felperes az ügyintézési határidő elteltével a mulasztásról tudomást szerzett és az arra alapított igényét az eljárások teljes iratanyagának ismerete nélkül is érvényesíthette volna, ezért az elévülés nyugvása ebben az esetben sem állapítható meg.

[54] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes az elévülés megszakadására az elsőfokú eljárás során kifejezetten nem hivatkozott, ezért ez a fellebbezési előadása a Pp. 373. § (1) bekezdésébe ütközik.

[55] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének [180] bekezdése beazonosíthatóan tartalmazza azokat az igényeket, amelyekkel kapcsolatosan a felperes

igényének az elévülését megállapította. Jogszabálysértés nélkül következtetett arra, hogy az alperes kizárására irányuló, illetve a hivatásos gondnokot kirendelő határozat jogsértő voltára alapított igénye elévült. A felperes által a gyámhatóság ellen benyújtott kizárási indítvány elutasításáról a felügyeleti szerv vezetője 2015. október 12-én kelt határozattal döntött, és bár ezen határozat kézbesítésére vonatkozó térítvevény nem áll rendelkezésre, de a döntést tartalmazza a BO-08C/GY/7060-51/2015. számú határozat indokolása, amelyet a felperes a csatolt térítvevény tanúsága szerint 2015. november 11-én kézhez vett, ekként a kizárás megtagadására alapított igény nyugvása is csak ezen időpontig állapítható meg; az elsőfokú bíróság – habár eltérő indoklással – de helytállóan állapította meg annak az elévülését.

[56] A másodfokú bíróság megállapítása szerint a felperes 2015. november 11., november 19. és november 23-án kelt beadványaiban kérte a felülvizsgálati eljárásra tekintettel a gyámhivatali eljárások felfüggesztését, a közigazgatási eljárás felfüggesztésének elmaradására alapított igény elévülése a kérelem elintézésére megállapított határidő [2004. évi CXL. törvény (Ket.) 33. § (1) bekezdés] lejártával megkezdődött, a döntés elmaradását a felperesnek is észlelnie kellett, így az erre alapított igény is elévült a keresetlevél előterjesztéséig. A hivatásos gondnok és a felperes közötti vita eldöntésére vonatkozóan a Gyer. 146. § (4a) bekezdése speciális határidőt nem tartalmaz, a felperes 2016. március 16. napján és 2016. április 6. napján előterjesztett erre irányuló kérelmére alapított igény elévült, mivel a Ket. 33. § (1) bekezdésében írt ügyintézési határidő még 2016. május 10. előtt eltelt. Ugyanezen indokok miatt elévült a felperes által a hivatásos gondnok elmozdítására irányuló 2015. december 8. és 2015. december 21. napján kelt beadványra; a felperes által a hivatásos gondnok beszámolására, beszámoltatására irányuló 2015. december 2. és 2015. december 23. napján kelt kérelemre alapított igénye (hasonlóképpen elévült a felperes édesanyja által 2016. február 29. napján előterjesztett kérelemre alapított igény is, azonban mivel a kérelmező ezen esetben nem a felperes volt, az esetleges jogsérelem sem az ő oldalán következett be, igényérvényesítésre ez okból nem jogosult); a 2016. január 27., 2016. február 3. és 2016. március 30. napján a felperes által benyújtott, a hivatásos gondnok irataiba, nyilvántartásába való betekintésre és másolat kiadására vonatkozó kérelmekre alapított igény; továbbá a 2016. március 29., a 2016. április 19., a 2016. március 16., a 2016. március 23., a 2016. február 15., a 2016. március 4., a 2016. február 22. napján előterjesztett, a BO/09/186/2016. számú eljárásban a 2016. február 8., a 2016. február 18. és a 2016. március 2. napján benyújtott kérelmek esetében. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a felperes által a 2016. február 8. és a 2016. február 18. napján alperes igazgatójához és kormány megbízottjához benyújtott beadvánnyal összefüggésben a 2016. március 5. napján kelt levélben tájékoztatták az érdemi vizsgálat elmaradásáról, az elévülés ettől az időponttól kezdődött és bekövetkezett a keresetlevél előterjesztéséig.

[57] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes arról, hogy a hivatásos gondnok a pártfogó ügyvéd kirendelése iránti eljáráshoz nem adta hozzájárulását, a BOE/301/300054-7/2016. számú határozatból legkésőbb 2016. március 24-én a személyes fellebbezése előterjesztésekor, míg a fellebbezéshez való hozzájárulás elmaradásáról 2016. május 2-án tudomást szerzett, az elévülés pusztán eddig nyugodhatott, az a keresetlevél benyújtásáig azonban bekövetkezett. Elévült továbbá a pártfogó ügyvéd kirendelése iránt BOE/301/300732/2015. számú ügyre alapítottan előterjesztett igény is (a felperes még 2015-ben és 2016. januárban tudomást szerzett a gondnok eljárásáról). A másodfokú bíróság megítélése szerint hasonlóképpen elévült a pártfogó ügyvéd kirendelése iránti hozzájárulás megtagadására alapított igény a BOE/301/300380/2016. szám alatti ügyben (a megszüntető határozatról a felperes 2016. április 25-én tudomással bírt), ugyanakkor az ezen ügyben előterjesztett fellebbezésnek a gondnok hozzájárulása hiányában történt elutasításáról a felperes igazolhatóan már 2016. május 31-én szerzett tudomást, az elévülés eddig nyugodott, tehát ezt a hivatkozást érdemben kellett vizsgálni. Szintén elévült a BOE/301/300280/2016.

szám alatti pártfogó ügyvéd kirendelése iránti eljárásban a kirendeléshez való hozzájárulás elmulasztására alapított igény (az eljárás megszüntetéséről a felperes tudott 2016. április 20. napján), de nem évült el az ezen határozat elleni fellebbezéshez való hozzájárulás elmulasztására alapított igény.

[58] A másodfokú bíróság rámutatott, hogy a felperes arra megalapozottan hivatkozott a fellebbezésében, miszerint nem igazolt, hogy a 2016. március 9. napján készült, az eseti gondnok nyilatkozatát tartalmazó jegyzőkönyvet 2016. május 10-e előtt megismerhette volna, ezért az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben a tényállást tévesen állapította meg (ítélet [30] bekezdés) és elévülésre vonatkozó álláspontja sem helytálló.

[59] A másodfokú bíróság a BOC/01/308-17/2016. szám alatti, 2016. március 2-án kelt, a másodfokú hatóság által a fellebbezések visszaszármaztatása mellett megküldött irattal összefüggésben rögzítette, hogy azt a felperes részére nem kézbesítették, az elsőfokú bíróság által hivatkozott BO-08C/GY/118-104/2016. szám alatti határozat annak tartalmát csak részben rögzíti, ezért ezen irat tartalmára alapított jogsértés elévülése nem állapítható meg. A felperes hivatásos gondnoka által a településnév1 Járási Hivatal Földhivatali Osztályának írt, az iratbetekintési jog visszavonásáról szóló kérelem pedig csupán 2016. május 3-án kelt. A felperes azon nyilatkozatából pedig, hogy arról 2016. tavaszán értesült, nem következik, hogy azt még 2016. május 10-e előtt megismerte, emiatt az elévülés megállapítására nincs lehetőség.

[60] A másodfokú bíróság az el nem évült igények vonatkozásában elsődlegesen a tisztességes és észszerű határidőn belüli ügyintézés követelményének és az együttműködési kötelezettség megsértésére alapított sérelemdíj megfizetésére irányuló felperesi érvelést vizsgálta. E körben egyetértett az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy ezek a követelmények és jogok nem személyiségi jogok, hanem az Alaptörvényben és az egyes eljárási törvényekben deklarált alapjogok, ezért megsértésükhöz nem fűződik a személyiségi jogsértés esetére irányadó, a Ptk. 2:52. § (1) bekezdésében szabályozott szankció, így a felperesnek az ezen jogsértésekre alapított sérelemdíj iránti keresete nem alapos.

[61] A másodfokú bíróság megítélése szerint alaptalan a felperes fellebbezésének az az érvelése is, amely szerint az elsőfokú bíróság a tisztességes ügyintézés, az észszerű határidőn belüli ügyintézés és az együttműködési kötelezettségek követelményeinek megsértésére alapított vagylagos kártérítési igényét nem bírálta el, mivel az elsőfokú bíróság a felperes valamennyi keresetét elutasította. A vagyoni kárigényét azért nem találta megalapozottnak, mert az alperes jogsértései nem tekinthetők kirívónak, nagy tárgyi súlyúnak, továbbá a felperes ezen jogsértésekhez vagyoni kár bekövetkezését nem is kapcsolta. Rámutatott arra is, hogy az egységes joggyakorlat szerint a jogalkalmazó szerv felelősségét csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedés alapozza meg. Kár bekövetkezésének hiányában a kártérítési felelősség kizárt, függetlenül attól, hogy a kérdéses magatartás társadalmilag elítélendő vagy akár jogellenes volt.

[62] A másodfokú bíróság megállapítása szerint az önrendelkezési jog megsértésére alapított keresetekkel összefüggésben azt kell vizsgálni, hogy a hatósági eljárásokban elkövetett több eljárási szabálysértés alkalmas volt-e a felperes személyiségi jogának a megsértésére. Rámutatott, hogy a Ptk. 2:42. § (2) bekezdése általános jelleggel védi a személyiségi jogokat, ugyanakkor a jogvédelem nem lehet parttalan, személyiségvédelmi igény érvényesítésére csak olyan jogsértés adhat alapot, ami a személy lényegét alkotó tulajdonságok miatt, az emberi létből és a méltóságból levezethető jogosultságok sérelméből eredően történt. A szubjektív sértettség érzete abszolút jellegű jogviszonyt, személyiségi jogi szankciót nem alapoz meg. Kifejtette, hogy a hatósági eljárásban elkövetett szabálysértések, illetve azok összessége akkor alkalmas a személyiségi jogsértés megállapítására, ha az önkényes, visszaélészerű jogalkalmazást, korlátozást jelent, ami már a fél személyiségének

lényegét érinti, annak szabad érvényesítését is akadályozza. E körben rámutatott arra, hogy a felperesnek az a hivatkozása, hogy az alperes célzatosan, a személyisége lényegét alkotó tulajdonságok miatt nem tartotta be az eljárási szabályokat, a bizonyítási eljárás szabályai alapján nem volt megállapítható.

[63] A másodfokú bíróság megállapítása szerint a hivatásos gondnok² tanúvallomásából, valamint a sérelmezett BOC/01/308-17/2016. szám alatti intézkedésből következően a gyámhatóság általánosságban nem tekintette kizártnak az általa hozott határozatok elleni fellebbezés esetében eseti gondnokként hivatásos gondnok kirendelését, amely nem célzottan a felperes személye ellen irányult. A perben rendelkezésre álló bizonyítékok azt támasztják alá, hogy a gondnok és a gondnokolt között érdekellentét állt fenn és igazolja azt az állítást, hogy a hatóságnak ilyen esetben független eseti gondnok kirendeléséről kellett volna rendelkeznie, továbbá valószínűsíti, hogy a gondok döntésének kialakításában elsődlegesen nem a gondnokolt érdekeinek önálló mérlegelése a meghatározó. A másodfokú bíróság megítélése szerint ugyanakkor az nem állapítható meg, hogy az eljárás kifejezetten és célzottan a felperes személye ellen irányult volna.

[64] Kiemelte, hogy az önrendelkezési jog megsértésére alapított keresettel összefüggésben az elsőfokú bíróság helytállóan utalt vissza a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.101/2021/6. szám alatti ítéletében már kifejtettekre, amely szerint gondnokság alá helyezésére tekintettel az önrendelkezési jog a felperest a gondnokával együtt illette meg. Mindezekre tekintettel a személyiségi jogvédelem kiváltásához szükséges többlet tényállási elem, így a személy emberi mivoltában megalázása, méltatlan helyzetbe hozása nem állapítható meg. Személyiségi jogsértés hiányában pedig szükségtelen az alperesi magatartások jogellenességének részletes vizsgálata is.

[65] Kifejtette, hogy a közigazgatási perben hozott, a Pp. 264. § (2) bekezdése alapján irányadó jogerős ítélet az alperes több határozatát nyilvánította jogszabályi feltétel hiányában azonnal végrehajthatónak (önmagában ez azonban a felperes jogorvoslati jogát nem érintette, az azonnal végrehajtható határozat ellen is biztosított a jogorvoslat lehetősége); az ott megjelölt esetekben jogszabálysértően intézkedett az erre irányadó határidőn túl a felperes jogorvoslati kérelmeinek elbírálásáról; szintén jogszabálysértően rendelkezett egyes beadványok egyesítéséről. A Ptk. 6:20. § (1) bekezdésébe ütközött, hogy ezekben az esetekben az alperes nem rendelkezett független, ügyvéd eseti gondnok kirendeléséről, habár hivatásos gondnok, illetve eseti gondnokként kirendelt hivatásos gondnok érdekellentét miatt nem járhatott volna el. A felperes arra is helytállóan hivatkozott, hogy a Gyer. 8. § (4) bekezdése és a Ket. 15. § (7) bekezdése alapján bizonyos eljárások megindítására önállóan is jogosult volt, így a Gyer. 142. § (1) bekezdése szerint a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú személy is jogosult a gondnok felmentésére irányuló eljárás megindítására. A Ptk. 2:36. § (2) bekezdése szerint a gondnok a működéséről és a gondnokolt állapotáról a gyámhatóság felhívására bármikor, egyébként az éves számadással együtt köteles beszámolni a gyámhatóságnak. A számadásra és jelentéstételi kötelezettségre vonatkozóan ugyanakkor az ítéltábla visszautalt a Kúria Kfv.37.767/2021/6. szám alatti ítéletében kifejtettekre. A Ptk. 2:20. § (2) bekezdése szerint a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka közötti vitában a gyámhatóság dönt, ugyanakkor a felperes által felhívott Gyer. 146. § (4a) bekezdése a törvényes képviselő vagyonkezelésére vonatkozó szabályok között található, a Ptk. 2:32. § (1) bekezdésében meghatározott jognyilatkozatok jóváhagyására irányuló eljárás szabályaihoz kapcsolódva.

[66] A másodfokú bíróság megállapítása szerint az alperes elismerte, hogy egyes bíróságoktól, hatóságoktól érkező megkereséseket az ügyirat részeként iktattak, a korlátlan iratbetekintést nem biztosították a felperesnek és a földhivatali eljárás során is az irat betekintési jog „visszavonásáról” rendelkeztek, egyes határozatokat a felperes részére nem

küldtek meg. A felperes arra is helytállóan hivatkozott, hogy a Ptk. 2:36. § (3) bekezdése értelmében a gondnokolt jogosult a gondnok működéséről és a gondnokolt vagyonáról vezetett nyilvántartásokba betekinteni, és azokról másolatot készíteni, ugyanakkor a másodfokú bíróság álláspontja szerint a fél ezt a jogát a Ptk. 1:5. § (1) bekezdéséből következően nem gyakorolhatja visszaélészerűen, a gyámhatóság, hivatásos gondnok tevékenységét lényegében ellehetetlenítő módon. Az alperes másodfokú hatóságként BOC/01/308-17/2016. szám alatt a már felterjesztett fellebbezések visszaküldéséről rendelkezett azok érdemi elbíráltóságának hiányában; abban lényegében a visszaküldés indokaként fogalmazta meg jogi álláspontját. Az ezen intézkedést kiadó ügyintéző további másodfokú eljárásokból történő kizárására vonatkozó intézkedést a Ket. nem rögzít. A felperes fellebbezésében több oldalon át, az egyes beadványokra, intézkedésekre vonatkozóan részletezett jogszabálysértések tehát részben valósak, ugyanakkor mindez önmagában, többlet tényállási elem hiányában a már kifejtettek szerint nem váltja ki a megjelölt személyiségi jogvédelmet.

[67] A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a megjelölt jogszabálysértés nélkül állapította meg az egyenlő bánásmód megsértésére alapított kereset megalapozatlanságát, annak indokait is osztotta. A felperes által hivatkozott védett tulajdonság nem sorolható az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § a)-s) pontjai körébe, a 8. § t) pontban megjelölt egyéb védett tulajdonságnak pedig a személyiség lényegéhez közvetlenül kapcsolódónak, a személyhez fűződő tulajdonságnak kell lennie (EBD2014.M.22). Az eljárások megindítása, fellebbezések benyújtása iránti igény nem a személyiség lényegét alkotó tulajdonság, mint ahogyan azon ügycsoport sem, amely vonatkozásában a felperes cselekvőképességét korlátozta a bíróság. A felperes nem valószínűsítette, hogy a törvényben meghatározott védett tulajdonsággal rendelkezett volna, ezért ez a keresete alaptalan. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását az Ebktv. 7. § (2) bekezdésével kiegészítette és rámutatott arra, hogy az alperes a Gyer. által a gondnokoltak részére biztosított egyes jogok gyakorlását a felperes részére ténylegesen nem biztosította maradéktalanul; azonban ezt arra vezette vissza, hogy a felperes cselekvőképességét a bíróság jogerős ítélete éppen a peres eljárások, ügyészégi és közigazgatási hatósági eljárások indítása és vitele ügycsoportra vonatkozóan korlátozta annak érdekében, hogy a megalapozatlan eljárásokból eredő negatív következményeket a felperes elkerülhesse. A jogerős ítélet a felperes érdekeként jelölte meg a perindításnál, pervitelnél a gondnok általi kontrollt; az alperes ezt – bizonyos esetekben helytelenül – értelmezve tanúsította a sérelmezett magatartást, amely azonban még az eljárási jogsértés megvalósulása esetén sem ütközik az egyenlő bánásmód követelményébe.

[68] A felperes keresetében igényelt 20 000 forint telefonköltség megfizetésével összefüggésben a másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a felperes ellentmondásos előadására figyelemmel a fellebbezése nem lehetett eredményes. Utalt a településnévli Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.K.27.119/2019/13. számú ítéletére is, amely szerint az elsőfokú hatóság jogszabály ellenesen nyilvánította a BO-08C/GY/118-129/2016. szám alatti határozatot azonnal végrehajthatónak (ítélet 8. oldal), ugyanakkor ez az eljárási szabálysértés az alperes határozatát érdemben nem befolyásolta, az ügy érdemére nem hatott ki, ekként nem tekinthető lényegesnek. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a Ket. 101. § (5) bekezdése nem minősül teljesen és nyilvánvalóan egyértelmű, a ténymegállapítást és mérlegelést nem igénylő jogszabályi rendelkezésnek (BH2001. 423), az alperes ennek a megsértésével nem valósított meg kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedést; ez nem alapozza meg az alperes kártérítési felelősségét. A közigazgatási perekben hozott ítéletek szerint ugyan megállapíthatóak egyes jogsértések, azonban azt a felperes nem bizonyította, hogy az alperes általa megjelölt jogsértő magatartásával közvetlen okozati összefüggésben

merült fel a telefonköltség; a kár és a jogellenes magatartás közötti oksági láncolatban a közhatalmi cselekvés vagy mulasztás volt a meghatározó (EBH2008. 1868. II).

[69] A másodfokú bíróság a további 6000 forint kárigénnyel kapcsolatban egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy „árnyékper” lefolytatására nincs lehetőség, ekként nem állapítható meg, hogy az adott mulasztás hiányában miként zárult volna az eljárás, a felperest ezen mulasztás hiányában is kötelezték volna-e az eljárási költség megfizetésére.

[70] A másodfokú bíróság alaptalannak ítélte a felperesnek azt a fellebbezési érvelését, amely szerint a bíróság a gondnokság alá helyezési perben keletkezett kúriai ítéletnek a közigazgatás székhelye nevel Törvényszéknek és településnév² Törvényszéknek való megküldésével összefüggésben állított jogsértésre alapuló keresetét nem bírálta el. Az elsőfokú ítélet [240] bekezdése ugyan valóban nem rögzíti a kúriai határozat ezen bíróságoknak való megküldését, azonban az ítélet felperes keresetét rögzítő [111] bekezdéséből, az ítéletet rendelkező részéből és az elsőfokú ítélet ezen keresettel összefüggésben adott jogi indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy az ítélet a felperesnek ezekre a hivatkozására is kiterjed.

[71] A felperes a Kúria ítéletének megküldésével a személyes adatok védelméhez és magántitokhoz fűződő személyiségi jogának megsértésére és ezzel összefüggésben emberi méltóságának megsértésére alapított keresetében egyaránt felhívta a Ptk. és az Infotv. rendelkezéseit. Mindkét törvény oltalmazza a személyes adatok védelme útján a személyiséget, azonban a védelmi körök terjedelme különböző (Kúria Pfv.IV.21.084/2020/4.); az Infotv. szerinti érintetti jogok esetleges megsértése automatikusan nem jelent olyan mértékű tiltott beavatkozást az érintett magánszférájába is, amely a Ptk. 2:43. § e) pontjában írt személyiségi jogi sérelmet eredményez (Kúria Pfv.21.084/2020/4.). A magántitok fogalmi eleme az is, hogy a szóban forgó tény a nyilvánosságtól elzárt legyen, és a nyilvánosság kizárásához a jogosultnak valamely érdeke fűződjön (Kúria Pfv.IV.20.690/2018/5.); a személyes adat jogi védelme ugyanakkor olyan adatokra is kiterjed, amelyek esetén a fenti feltételek nem állnak fenn. A személyes adatok védelméhez fűződő alkotmányos alapjog nem abszolút, az egyes, a személyes adatok kezeléséről rendelkező jogszabályok azt szükségszerűen korlátozzák.

[72] A másodfokú bíróság rámutatott, hogy a Kúria gondnokság alá helyezés iránti perben hozott ítélete a felperesnek az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) jelen eljárásban irányadó 3. § 2. pontja szerinti személyes és 3. § 3. pont b) alpont szerinti különleges adatait is tartalmazza; amely adat az Infotv. 4. § (1) bekezdése szerint kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. Az Infotv. 5. §-ának irányadó rendelkezése szerint a személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli [Infotv. 5. § (1) bekezdés a) és b) pont]; a Gyer. 131. § (2) bekezdése, 133. § (1) bekezdés a) pontja kifejezetten előírja a gondnokrendelés alapjául szolgáló jogerős bírósági ítélet beszerzését, ezzel összefüggésben – ideértve a jogerős ítéletet hatályon kívül helyező kúriai határozatot is – az alperes jogosult a személyes adatok és különleges adatok kezelésére. A jogerős ítélet következtetése szerint ugyan az eljárás irataiból kétséget kizáróan az nem állapítható meg, hogy a felperes keresetében meghatározott szervek a felperes kúriai határozatban szereplő személyes és különleges adatait korábban is valamennyien, teljeskörűen és maradéktalanul kezelték volna, azonban a közigazgatás székhelye nevel Törvényszék és településnév² Törvényszék adatkezeléséhez szükséges közérdeken alapuló cél az Alaptörvény 25. cikk (1)

bekezdéséből levezethető, így adatkezelésre jogosultak a felek perbeli cselekvőképességének vizsgálatával összefüggésben is, amelynek keretei között a Kúria ítéletének megküldése a hivatkozott bíróságoknak nem valósított meg jogsértést. A Ket. 15. § (7) bekezdése a közigazgatási eljárásban szintén általánosan előírja kétség esetére az eljárási képesség, azaz a cselekvőképesség vizsgálatát; amely magában hordozza az ezzel kapcsolatos személyes és különleges adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazást is; a hivatalbóli vizsgálat során a hatóság jogosult az eljárási képességet alátámasztó iratok megküldése érdekében más hatóságot is megkeresni, ekként nem jogsértő a Kúria határozatának megküldése a BOE/301/300776/2016. szám alatti eljárásban, illetve a alperes Földhivatali Osztálya előtt a 51260/2016. szám alatti eljárásában sem. A perrel érintett időszakban a gyámhatóságok feletti szakmai felügyelettel és irányítással kapcsolatos feladatokat az Emberi Erőforrások Minisztériuma (illetve a miniszter) látta el [a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés, amely szerint közvetlen megkereséssel fordulhat a gyámhatóság feladatkörét gyakorló bármely szervhez, ha a gondnokság alá helyezéssel érintett személy érdekében sürgős intézkedés szükséges], amely ezen jogkörében szintén jogosult volt az adatkezelésre. Ezért sem a Kúria ítéletének részére történő megküldése, sem a 2016. május 17. napján kelt levélben az orvosszakértői véleményben foglaltak részbeni ismertetése nem volt jogsértő. A Ptk. 6:20. § (3) bekezdése szerint az eseti gondnok ugyanolyan jogkörrel jár el az ügyben, mint a gondnok, ezzel kapcsolatban ezért adatkezelésre is jogosult; a felperes által hivatkozott jogsértés a Kúria ítéletének részükre történt megküldésével szintén nem következett be.

[73] A másodfokú bíróság mindezekre tekintettel a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, az indokolás pontosítása és kiegészítése mellett az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[74] A felperes a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjára hivatkozással az ügy érdemére kiható jogszabálysértés és a felvetett jogkérdés különleges súlya miatt kérte a felülvizsgálat engedélyezését.

[75] Felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének helyt adó ítélet meghozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását, valamint az alperes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére kötelezését kérte.

[76] Megsértett jogszabályként több oldalon keresztül sorolva a következő jogsértéseket jelölte meg: Ptk. 1:2. § (1)-(2) bekezdés, 1:3. (1) bekezdés, 1:5. § (1) bekezdés, 6:519. §, 6:518. §, 6:520. §, 6:548. (1) bekezdés, 2:42. § (2) bekezdés, 2:43. *c)* és *e)* pont, 2:46. (2) bekezdés, 2:51. § (1) bekezdés, 2:52. § (1)-(3) bekezdés, 2:53. §, 2:20. § (1) bekezdés, 6:20. §, Ket. 4. § (1)-(3) bekezdés, 1. § (1)-(2) bekezdés, 2. § (3) bekezdés, 5. § (4) bekezdés, 50. § (1) bekezdés, 20. § (1) bekezdés, 33. § (1)-(3) bekezdés, 96. §, 97. § (2) bekezdés, 98. § (1) bekezdés, 15. § (7) bekezdés, 102. § (5) bekezdés, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 15. § (1) bekezdés, 150. §, Gyer. 133. § (2) bekezdés, 134/A. § (1) bekezdés, 136. § (3) bekezdés, Infotv. 3. § 2., 3. 10., 11.pont, 4. § (1)-(2) bekezdés, 23. § (2) bekezdés, Ebktv. 7. § (1) bekezdés, 8-9. §, Pp. 67. §, 70. §, 72. §, 74. §, 159. § (4) bekezdés, 160. §, (2) bekezdés, 161. § (3) bekezdés, 225. § (2) bekezdés,

110. § (2)-(3) bekezdés, 115. § (1) bekezdés, 181. § (1)-(2) bekezdés, 199. § (2)-(4) bekezdés, 220. §, 214. § (1) bekezdés, 224. § (3) bekezdés, 265. § (1)-(3) bekezdés 267. §, 268. § (1)-(2) bekezdés, 276. § (1) bekezdés, 320. § (2) bekezdés, 322. § (2)-(4) bekezdés, 233. § (1)-(3) bekezdés, 230. § (1) bekezdés, 179. § (2) bekezdés, 279. § (1) bekezdés, 346. § (4)-(5) bekezdés, 263. § (2) bekezdés, 264. §, 266. § (2)-(4) bekezdés, 183. § (1) bekezdés, 184. § (1)-(2) bekezdés, 187. §, 188. §, 191. § (1)-(4) bekezdés, 194. § (1)-(2) bekezdés, 202. § (1)-(2) bekezdés, 203. § (1) bekezdés, 230. § (1) bekezdés, 237. § (1)-(5) bekezdés, 386. § (2) bekezdés, 369. § (1)-(4) bekezdés, 370. § (4) bekezdés, 381. §, 383. § (1)-(4) bekezdés, 384. § (2) bekezdés, 12. § *f*) pont, 17. § (4) bekezdés, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 110. § (1) bekezdés, 311. § (1) bekezdés, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 272. §, 274. §, 2013. évi CLXXV. törvény 3. -4. §, 6-8. §, 331/2006. Korm. rendelet 1. § (3)-(4) bekezdés.

[77] Hivatkozott arra is, hogy az eljárás bíróságok megsértették az Alaptörvény számos rendelkezését, kiemelve a XXVIII. cikkben szabályozott tisztességes eljáráshoz való jogát.

[78] A megsértettként állított jogszabályhelyek több oldalon tartó felsorolását követően elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az első- és másodfokú bíróság a Pp. 12. § *f*) pontjának, valamint 17. § (4) bekezdésének megsértésével járt el, mert az eljárásból kizárt elfogult bíró járt el. Sérelmezte az eljáró bíró ellen előterjesztett és a Miskolci Törvényszék kizárása iránti kérelme elutasítását is. Állította, hogy az elfogultsági szabályok megsértése „Alaptörvényi jogsértésekhez vezetett, ami az eljárást érdemben befolyásolta. Kiemelte, hogy a gondnokság alá helyezése iránti eljárást is a Miskolci Törvényszék kezdeményezte és a másodfokú ítéletet is e bíróság hozta meg. Az eljárás bíróság az előzetes jognyilatkozata alkalmazásának elrendelését is elutasította, illetve ehhez kapcsolódóan is sérült az indokolt döntéshez való joga. Álláspontja szerint ezektől a bíróságoktól az ügy tárgyilagos megítélése nem volt elvárható.

[79] Az elsőfokú eljárásban kért kijavítás és kiegészítés iránti kérelmei tételes felsorolása mellett állította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 161. § (3) bekezdésének megsértésével, indokolás nélkül utasította el a jegyzőkönyv kijavítás iránti kérelmeit. Ezért álláspontja szerint a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlen értékelés a jogerős ítéletben, hogy a jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelmeket elutasító végzés a fellebbezésben nem támadható és azokat a másodfokú bíróságnak nem kell érdemben vizsgálnia.

[80] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 159. § (4) bekezdése alapján benyújtott kérelme ellenére nem rendelte el az érdemi tárgyalási szakban a jegyzőkönyv egyidejű kép- és hangfelvétel útján történő rögzítését annak ellenére, hogy az ehhez szükséges technikai feltételekkel rendelkező tárgyalóterem rendelkezésére állt. Ezt követően a 2024. április 2-i tárgyalás elhalasztása iránti kérelmét is a per tisztességes lefolytatásához való joga sérelmével elutasították.

[81] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 220. § (1) bekezdés *b*) pontját megsértve utasította el az utólagos bizonyítási indítványát, mivel a csatolt hangfelvétel alkalmas lett volna a hivatásos gondnok és a hivatásos gondnok2 tárgyaláson tett vallomása cáfolatára, amelyre csak a tanúvallomások tartalmának ismeretében, utólag hivatkozhatott. Az elsőfokú bíróság ítélete erre vonatkozóan indokolást sem tartalmaz.

[82] A bizonyítási indítványban megjelölt, csatolandó hangfelvételek relevánsnak tartott tartalmának ismertetése mellett azt állította, hogy sérült a tisztességes eljárás lefolytatásához fűződő, Alaptörvényben garantált joga. Az elsőfokú bíróság ugyanis a 2024. április 2-án megtartott tárgyaláson nem engedélyezte számára a hivatásos gondnok1-hez kérdések feltevését és a tanúk nyilatkozatára vonatkozóan személyesen nem hallgatta meg, szünetet sem engedélyezett számára iratai áttekintésére és a tanúk ellen indítványozott, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 272. § (1) bekezdésére és 274. §-ára alapított

eljárásról sem rendelkezett, majd a Pp. 224. § (3) bekezdését megsértve kérelmére nem nyitotta meg újból a berekesztett tárgyalást. Arra is hivatkozott, hogy 2024. április 30-án az eljárás szabálytalansága elleni kifogást is előterjesztett. Nem fogadta el a másodfokú bíróságnak azt a döntését, hogy az elsőfokú eljárás szabálytalansága mindezek alapján nem állapítható meg.

[83] Sérelmezte, hogy bizonyítási indítványa ellenére az általa kért közigazgatási iratokat az elsőfokú bíróság nem szerezte be, a megküldött közigazgatási iratok ismertetésére nem került sor, így a kereset elbírálásához szükséges iratok teljeskörűen nem álltak a bíróság rendelkezésére. Nem fogadta el az első- és másodfokú bíróság azon hivatkozását, hogy a teljes iratanyagra nem volt szükség a tényállás megállapításához, mert álláspontja szerint mindez az ügy érdemére kiható jogszabálysértést jelent.

[84] Felülvizsgálati álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróság a Pp. 67. § (1) és (3) bekezdésének, 70. §-ának, 72. § (1) bekezdésének és 74. § (1) bekezdésének megsértésével nem vette figyelembe, hogy az alperes a 2022. február 17-i és február 28-i ellenkérelméhez a jogtanácsos részére nem csatolt meghatalmazást, ezért az alperes ellenkérelme és nyilatkozatai hatálytalanok. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére a Pp. 181. § (1) bekezdésébe ütközően nem bocsátott ki bírósági meghagyást. Állította, hogy az alperes ellenkérelme nem felelt meg a Pp. 199. § (2) bekezdés *b)* pontjának és (4) bekezdésének sem. Nem tartalmazza a jogalapot, az előadottak cáfolatát tartalmazó nyilatkozatot, a védekezést megalapozó tényeket és az azokat alátámasztó bizonyítékokat sem.

[85] A felperes a Ptk. 6:22. § (1) és (2) bekezdését, a 6:23. § (1) és (4) bekezdését, a 6:24. § (1)-(2) bekezdését és a Ptk. 6:25. § (1) bekezdés *c)* pontját, valamint (2) bekezdésének megsértését panaszolva sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok jogértelmezése szerint egyes követeléseik a megjelölt közigazgatási határozatok, intézkedések kapcsán elévültek. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ezzel összefüggésben nem tartalmaz részletes indokolást, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolta volna. Álláspontja szerint az alpereshez írt, az elmulasztott cselekmények pótlását, a döntések meghozatalának hiányát kifogásoló levelei, beadványai megszakították az elévülést, amelyre a jogerős ítéletben foglaltakkal szemben az eljárás során is hivatkozott. Mivel a keresetét 2021. május 10-én nyújtotta be, amelynek jogerős visszautasítását követően azt a Pp. 178. § (1) bekezdése alapján 30 napon belül, 2021. november 17-én ismét előterjesztette, az elévülés megszakítására alapot adó időpontnak az előbbi dátum minősül.

[86] Állította, hogy az alperes az EMMI állásfoglalással, a BO-08C/GY/118-104/2016. számú határozattal, a pártfogó ügyvéd kirendelése iránti eljárással összefüggésben nem hivatkozott elévülésre, ezért az eljáró bíróságok a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdésének megsértésével túlterjeszkedtek az érdemi ellenkérelmen. Nem fogadható el a másodfokú bíróságnak az a megállapítása sem, hogy az alperes a hivatásos gondnok 2016. május 10. előtti valamennyi tevékenységével összefüggésben elévülésre hivatkozott, mert a „valamennyi” kifejezés a 2023. június 6-ai beadványában nem szerepel. Kirívóan okszerűtlen, hogy a bíróság a gyámhivatali eljárást nem egy egységben kezelték. Az elévülés szempontjából ugyanis nem a kérelem benyújtásának napja, vagy az elintézésre előírt határidő lejártá az irányadó, mert a kérelmek és fellebbezések elbírálásáig a jogsértése folyamatosan fennállt. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (1) bekezdése, a 21. §-a, a 71/A. § (4) bekezdése 60 napos határidőt ír elő, amelyet a hatóság eljárási kötelezettségéhez hozzá kell számítani. Azt sem értékelték a bíróságok, hogy a Kúria ítéletéig önállóan nem járhatott el, az iratok teljeskörű ismeretének hiányában pedig igényét nem tudta érvényesíteni, így az elévülés nyugodott.

[87] Hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlen értékelte azt is, hogy az ügyintézési határidő leteltével igénye elévült, mivel nem szerezhette tudomást az alperes mulasztásáról, arról, hogy a kérelmeit nem bírálták el, az iratokba nem tekinthetett be, azokat nem kapta meg, így arról sem volt tudomása, hogy azok érdemi elbírálása megtörtént-e. A Kúria határozatát az alperes 2016. június 21. napján kapta meg, a hivatásos gondnokot 2016. július 8. napján mentette fel, eddig a jogséreleme fennáll; de az ezt követően is megállapítható, mivel az alperes ezután sem bírálta el a kérelmeit. A gyámhivatali eljárásban készült jegyzőkönyvek másolatát csak a településnévli Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt K.700.622/2021. szám alatti eljárásban ismerte meg 2021. augusztusban, ezért eddig az időpontig elévülés nyugodott. A kérelmei elbírálását kérte a Kúria határozatának megküldését követően is, amely megszakította az elévülést. Mindezek a körülmények az elévülés nyugvását támasztják alá. Az alperes jogsértése folyamatosan fennállt, a mulasztása 2016. június 21-ig, ezért az igényei nem évültek el.

[88] Felülvizsgálati érvelése szerint „kirívóan okszerűtlen értékelés a kereset elutasítása,” az, hogy nem állapították meg a személyiségi jogai megsértését és nem kötelezték az alperest sérelemdíj és kártérítés megfizetésére, amely sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését, a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdését, a Ptk. 2:42. § (2) bekezdését, a 2:51. § (1) bekezdés a) pontját, a 2:52. § (2) bekezdését, az 1:3. § (1) bekezdését és az 1:5. §-át.

[89] Az emberi méltósághoz és az önrendelkezéshez való jog megsértése körében arra hivatkozott, hogy a nem vagyoni sérelme bekövetkezett a megalázottsága, kiszolgáltatottsága, negatív színben való feltüntetése, rosszállás, negatívabb megítélés folytán; a megalázottságot köztudomású tényként kellett volna figyelembe venni. Állította, hogy az eljárás a teljes ellehetetlenítésére irányult; az alperes a személyisége lényegét alkotó tulajdonság miatt nem tartotta be az eljárási szabályokat, elzárta az iratok megismerésétől és mulasztotta el elrendelni, hogy az eseti gondnok ismerje meg a véleményét. Személye elleni támadás név 2016. február 26-i levele, amely szerint „perlekedési tébolyban szenved (...) állapota romlik.” ez a Kúria ítéletének indokolásából következően azonban nem valós. A hivatásos gondnok jegyzőkönyvben szereplő nyilatkozata és a végzésben szereplő indoklás szerint azért nem kapta meg az iratokat és a végzéseket mert „újabb és újabb eljárások megindítását generálja.” Az alperes egyértelmű jogszabályi előírásokat segett meg, a jogsértése kirívóan súlyos, amely a személye ellen irányult.

[90] Sérelmezte, a másodfokú bíróság nem értékelte, hogy az alperes a jogszabályban foglalt lehetőségénél és más gondnokolthoz képest nagyobb mértékben korlátozta, nem biztosította jogorvoslati jogát. Az alperes jogsértései közül kiemelte az iratbetekintési joga korlátozását, a gondnokság alá helyezésének jogerőre emelkedése előtt adott meghatalmazása figyelmen kívül hagyását, ügyintézési joga ellehetetlenítését avval, hogy önállóan is előterjeszthető beadványait – köztük a hivatásos gondnok számadására és beszámolására vonatkozó kérelmét – nem bíralták el, kérelme ellenére a hivatásos gondnokot nem mozdították el, a gondnokság alá helyezését megelőzően az édesanyja részére adott meghatalmazását figyelmen kívül hagyták. Az alperes a Ptk. 6:20. § (1) bekezdésének megsértésével nem rendelt ki eseti gondnokot olyan hatósági és bírósági eljárásokban, amelyekben érdekellentét miatt a hivatásos gondnok nem járhatott volna el, továbbá eseti gondnokként ügyvéd helyett is hivatásos gondnokot rendelt ki és a pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelme benyújtásához sem járult hozzá. Ezen jogsértések érdemi indokolását az első-és másodfokú bíróság is elmulasztotta.

[91] Állította, hogy a hivatásos gondnok nem az érdekeinek megfelelően járt el, nyilatkozatai előterjesztéséről nem tartalmuk, hanem az alperes utasítása alapján döntött. Kirívóan okszerűtlen az az értékelés, hogy mindez nem a személye elleni támadás lett volna, az alperes ilyen módon kiüresítette a gondnok tevékenységét.

[92] Hangsúlyozta, a másodfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy miért hagyta figyelmen kívül a Gyer. 141. § (2) bekezdését, amely az eseti gondnok részére félévente, illetve tevékenysége befejezésekor jelentés készítését írja elő, és nem értékelte azt sem, hogy az alperes kérelme ellenére, a Ptk. 2:36. § (3) bekezdésének megsértésével válasz nélkül hagyta az iratok megtekintése és a másolatok készítése érdekében 2016. január 27-én, február 3-án és március 30-án benyújtott beadványait. Kirívóan okszerűtlen az az értékelés, hogy mindez a gondnok működését ellehetetlenítené, illetve újabb eljárásokat generálna. A gyámhivatalnak a Ket. 5. § (1a) bekezdése alapján kérelmeire választ kellett volna adnia, amelyre a Kúria ítélete után sem került sor. Sérelmezte, hogy Ket. 42. § (2) és (3) bekezdése, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 22. § és 23. § (2) bekezdésének megsértésével az ügyében elfogult, illetve másodfokon is az elsőfokon eljáró ügyintéző járt el. Azt is kifogásolta, hogy a Ket. 106. § (1) bekezdésének megsértésével utasította a fellebbezés elbírálására jogosult másodfokú szerv az elsőfokú hatóságot.

[93] A felperes felülvizsgálati álláspontja szerint jogszabálysértő, hogy az alperes – a jogorvoslati joga kiüresítésével – egyes határozatokat előzetesen végrehajthatóvá nyilvánított, az eljárás felfüggesztésére irányuló indítványait elutasította és indokolatlanul egyesítette egyes kérelmeit. Ezeket a jogszabálysértéseket az elsőfokú bíróság nem is indokolta.

[94] A személyes adatok védelméhez és a magántitokhoz való jog és az emberi méltósághoz való joga megsértése körében arra hivatkozott, hogy az első- és a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlenül értékelte az alperes azon eljárását, amely során a Kúria személyes adatait tartalmazó ítéletét megküldte a jogi segítségnyújtás iránti kérelemre folyó eljárásban, a kirendelt eseti gondnoknak, az EMMI-nek, a közigazgatás székhelye neve1 és településnév2 Törvényszéknek is, amely szervek a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény 3. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat is csak a gondnokoltak nyilvántartásából ismerhetik meg. Ezek az adatok nem azonosak a Kúria ítéletének teljes tartalmával, az ítélet indokolásában foglaltakkal. E körben az ítéletek nem tartalmazzák valamennyi jogszabály megjelölését és nem indokolják a magántitokhoz és a személyes adatok védelméhez fűződő joga megsértése miatt előterjesztett sérelemdíj iránti keresete elutasítását. A Kúria ítéletének megküldése szükségtelen volt, elegendő lett volna az érintett hatóságok és bíróságok tájékoztatása arról, hogy önállóan eljárhat. A magántitok megsértésére alapított keresettel összefüggésben a bíróság a Pp. 233. § (2) bekezdését megsértve nem hallgatta meg személyesen és a Pp. 115. és 237. §-át megsértve nem hívta fel, hogy jelölje meg az ezen jogsértésekkel okozott hátrányt.

[95] Az egyenlő bánásmód megsértése iránti keresete elutasítása körében kirívóan okszerűtlen, a Pp. 279. § (1) bekezdésébe, 346. (4) és (5) bekezdésébe, a Ptk. 2:43. § c) pontjába, a 2:51. § (1) bekezdésébe, a 2:52. § (2) bekezdésébe, az 1:3. § (1) bekezdésébe, az 1:5. §-ába, az Ebktv. 7. § (1) bekezdésébe, 8. § t) pontjába és 9. §-ába ütközik, hogy az eljáró bíróságok ezt a keresetét érdemi indokolás nélkül elutasították. Az elsőfokú bíróság továbbá nem értékelte az egyenlő bánásmód megsértésére alapított igényével összefüggésben, hogy az alperes a jogszabályokat nem ugyanúgy alkalmazta, mint más gondnokság alatt álló személyek esetén; azon esetekben sem járhatott el, amelyekben a jogszabály szerint önálló eljárásra volt jogosult; az eseti gondnoknak nem kellett megismernie a véleményét. A közigazgatási hatósági ügycsoportra vonatkozóan korlátozták a cselekvő képességét, a védendő tulajdonság az ügycsoport, ami miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesült az összehasonlítható helyzetben lévő csoportoknál. A védett tulajdonság és a hátrány közötti okozati összefüggést az iratok teljeskörűen bizonyítják. Kifogásolta, hogy az egyenlő bánásmód megsértésére vonatkozóan érdemi bizonyítás nem történt. A hivatkozott intézkedések, mulasztások a személye elleni támadásnak minősülnek.

[96] A felperes érvelése szerint jogszabálysértő a vagyoni kára elutasítása. A településnévli Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság Kpk.50.016/2016. számon folyamatban volt ügyben 1000 forint illeték megfizetésére kötelezték, a végzés indokolása szerint a felülvizsgálati kérelméhez a gondnok nem járult hozzá. A felperes településnévli Járási Hivatal Földhivatali Osztály határozata ellen előterjesztett keresete alapján a bíróság 5000 forint illeték megfizetésére kötelezte. Kára a gyámhivatal jogsértő eljárása miatt merült fel, az okozati összefüggés egyértelműen megállapítható, a bíróságok nem indokolták ennek a kereseti kérelmének az elutasítását.

[97] Felülvizsgálati álláspontja szerint kirívóan okszerűtlen a tisztességes ügyintézés követelményének, az észszerű határidőn belüli ügyintézés követelményének és az együttműködési kötelezettség megsértése miatt előterjesztett kereseti kérelmének az elutasítása, amelyet vagy sérelemdíjként vagy kártérítés jogcímén kért. Nem fogadható el, hogy sérelemdíj csak személyiségi jog megsértéséért állapítható meg, mert az a közigazgatási jogkörben okozott kár esetén is alkalmazható. E körben azt is kifogásolta, hogy a bíróság nem tett eleget az anyagi pervezetés kötelezettségének, nem tájékoztatta arról, hogy a jogszabályokat eltérően értelmezi., ezzel megsértette a Pp. 237. § (1)-(4) bekezdéseit, a 115. § (1) bekezdését, a 191. § (3) bekezdését és a 202. § (1) bekezdését.

A Kúria döntése és jogi indokai

[98] A Kúria előrebo csátja, hogy az adott ügyben a Pp. 417. §-a és a 408. §-a nem zárja ki a felülvizsgálatot. A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránt süükségtelenül terjesztett elő kérelmet, ezért a Kúria következetes gyakorlata (Kúria Gfv.V.30.143/2023/6., Gfv.VI.30.177/2023/4., Gfv.VI.30.177/2023/4.) alapján mellözte az engedélyezési kérelem elbírálását.

[99] A felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak szerint.

[100] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[101] A felülvizsgálati eljárás a fellebbezés alapján hozott jogerős bírósági határozat anyagi jogi vagy eljárásjogi jogkérdésben állított hibájának az orvoslására szolgáló rendkívüli perorvoslat. Nem vezethet eredményre az a felülvizsgálati kérelem, amely csupán általánosságban fogalmaz, a fél az általa helyesnek tartott jogi álláspontot nem fejt ki, jogi érveit nem ütközteti a jogerős ítélet indokolásával (Pfv.VI.20.844/2019/4., megjelent: BH2020.331., Pfv.IV.20.242/2023/6.)

[102] A Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[103] A jogszabálysértés megjelölésének követelményrendszerét a Kúria jelen perben is irányadónak tekintett határozataiban már értelmezte (Jpe.I.60.009/2022/10. [61], Pfv.IV.20.998/2020/4., Pfv.V.20.917/2021/8., Gfv.VI.30.367/2021/6., Pfv.I.21.083/2019/12.,

Pfv.IV.20.035/2023/7.). A Pp. 413. § (1) bekezdésének alkalmazása tárgyában kimondta, hogy több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyt konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása megfelelő indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet többféle okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a Pp. 413. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel [Kúria Gfv.VII.30.577/2016/6., megjelent: BH2017. 196.].

[104] A felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati jogkörének tartalmi és perjogi kereteit. Érdemben ugyanis csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.

[105] A Pp. 406. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, és nem az elsőfokú bíróság ítélete (Kúria Pfv.III.21.631/2019/5., Pfv.III.20.088/2020/3.), ezért a felülvizsgálati kérelemben az azt előterjesztő félnek az álláspontja szerint a másodfokú bíróság által a jogerős ítélet meghozatalakor elkövetett jogszabálysértéseket kell megjelölnie [Kúria Pfv.V.20.797/2016/11. (BH 2017.232.)]. Mindezek alapján a Kúria nem vizsgálta (vizsgálhatta) a felperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú eljárással összefüggésben állított jogsértéseket és érdemben a jogerős ítélettel szemben is csak azokat a jogszabálysértéseket vizsgálta és értékelte, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely pontos megjelölését és a jogszabálysértés Pp. 413. § (1) bekezdés *b)* pontjának megfelelő körülírását is.

[106] A felperes – a jogi képviselő bélyegzőlenyomatával és kézjeggyével ellátott, de túlnyomórésztben nem a perrendi szabályoknak megfelelő – felülvizsgálati kérelmében az eljáró bíróságok ítéletének jogszabálysértő jellegét állítva döntő részben a fellebbezésében hivatkozott jogszabálysértéseket ismételte meg anélkül, hogy figyelembe vette volna a jogerős ítélet érdemi döntését alátámasztó indokait. A felülvizsgálati kérelmében túlnyomórészt csupán látszólag tett eleget a Pp. 413. § (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott tartalmi követelményeknek.

[107] Mindezek alapján a Kúria – az állított elsőfokú eljárási szabálysértések mellett – nem vizsgálta a felülvizsgálati kérelmében a másodfokú eljárás tárgyában feltüntetett olyan jogszabályhelyeket sem, amelynek megsértését anélkül állította, hogy az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejtette volna. A felperes ugyanis nem adta elő, hogy a több oldalon felsorolt, állított eljárási szabálysértés hogyan, miként hatott ki az ügy érdemi eldöntésére, milyen tény- és jogállás megtételét akadályozta. Ennélfogva a felülvizsgálati eljárás során a felülvizsgálati kérelem említett hiányossága miatt nem volt vizsgálható a Ptk. 1:2. § (1)-(2) bekezdés, 1:3. § (1) bekezdés, 1:5. § (1) bekezdés, 6:25. § (1) bekezdés *c)* pont és (2) bekezdés, 6:518. §, 6:519. §, 6:520. §, 6:548. §, Ket. 15. § (1) bekezdés, 20. §, 33. §, Ákr. 15. § (1) bekezdés Gyer.133. §, 134/A. §, Pp. 72. §, 70. §, 67. §, 74. §, 159. § (4) bekezdés, 160. § (2) bekezdés, 161. § (3) bekezdés, 181. §, 225. § (2) bekezdés, 110. §, 115. §, 156. §, 173. §, §, 179. §, 183. §, 184. §, 187. §, 188. §, 191. §, 194. §, 199. § (2) és (4) bekezdés, 202. §, 203.

§, 214. §, 220. § (1)-(6) bekezdés, 224. §, 233. §, 230. § (1) bekezdés, 237. §, 266. §, 276. §, 267. §, 268. §, 265. §, 279. § (1) bekezdés, 320. §, 322. §, 342. § (1)-(3), 369. §, 370. § (4) bekezdés, 381. §, 383. §, 384. §, 386. § (2) bekezdés, régi Pp. 311. § (1)-(2) bekezdés, Btk. 272. §, 274. §.

[108] A felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt és a fentiek szerint figyelembe vehető jogszabálysértéseket a Kúria a felperes által meghatározott sorrendtől eltérően bírálta el és elsőként azokat az eljárási szabálysértést vizsgálta, amelyek állítása szerint kihatottak az ügy érdemi eldöntésére. A Pp. 424. § (1) – (3) bekezdése értelmében ugyanis, eredményes felülvizsgálat alapja az eljárásjogi szabálysértésre hivatkozás csak akkor lehet, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.

[109] A felperes a jogerős ítélettel szemben érdemi vizsgálatra alkalmas módon előterjesztett felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú eljárás során a Pp. 12. § f) pontja alapján kizárt bíróság (Miskolci Törvényszék) és bíró járt el, ezért sérült az Alaptörvény XXVIII. cikkében meghatározott tisztességes bírósági eljáráshoz való jog.

[110] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.

[111] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog része a pártatlanság követelménye, amely az eljárásban részt vevő személyekkel szembeni előítéletmentes, elfogulatlan eljárás követelményét jeleníti meg {3353/2024. (X. 8.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.), Indokolás [55]}. A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és egy objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [48]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. A pártatlanság követelménye értelmében el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében {Abh., Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a törvény által felállított bíróság függetlensége és pártatlansága egy olyan általános jogelv, amely a legalapvetőbb emberi jogok közé tartozik {lásd például: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [25]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát. Mindebből következik, hogy a tisztességes bírósági tárgyalás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos igényként jelentkezik {23/2024. (XII. 23.) AB határozat, Indokolás [24], 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [28]; lásd erről még: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}.

[112] „[A] pártatlanság követelményének tényleges érvényesülését elsődlegesen az eljárási törvényekben megfogalmazott kizárási szabályok garantálják. [...] Az abszolút kizárási okok lényege, hogy azok bármelyikének fennállása kizárja a bírót az eljárásból anélkül, hogy vizsgálnák, ténylegesen elfogult-e a bíró. A relatív kizárási okok esetében viszont vizsgálandó a bíró esetleges elfogultsága” {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [39]; Abh., Indokolás [38]; 23/2024. (XII. 23.) AB határozat, Indokolás [25]}. Az abszolút kizárási ok esetén nincs lehetőség a mérlegelésre, relatív kizárási ok (személyes ismeretség, barátság, üzleti kapcsolat vagy haragos viszony stb.) fennállása esetén a kizárás eldöntése mérlegelés eredménye {3467/2021. (XI. 12.) AB határozat [43]; Abh., Indokolás, [52]}.

[113] A pártatlan bírósághoz való jog szempontjából elsődlegesen annak a körülménynek van jelentősége, hogy a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt, az elsőfokú eljárás során eljáró bírósággal és bíróval szemben a szubjektív [relatív] kizárási ok fennállt-e.

[114] Az Alkotmánybíróság által megadott szempontrendszer alapján relatív kizárási ok esetén mérlegelés eredményeként dönt a bíróság a kizárás iránti kérelem megalapozottságáról [3467/2021. (XI. 12.) AB határozat [43]]. Az elfogultságra alapított kizárási bejelentés esetén mérlegelés tárgya, hogy a bírót valóban elfogultnak lehet-e tekinteni. A kizárást eredményező elfogultságot olyan objektív tények, körülmények alapoizhatják meg, amelyekből nyilvánvaló, hogy az adott ügyben a tisztességes eljárás, a pártatlan elbírálás nem biztosítható. E szempontból a fél szubjektív vélekedése, véleménye közömbös. Nincs lehetőség elfogultság megállapítására akkor, ha az elfogultságra hivatkozó fél általánosságban előadott – a tényeken alapuló érveket azonban nélkülöző – hivatkozásával szemben az érintett bíró elfogulatlanságát deklaráló felelős nyilatkozata áll.

[115] A felperes a Miskolci Törvényszék és az eljáró bíróval szemben az elfogultságot a gondnokság alá helyezési ügyében hozott intézkedésekhez és határozatukhoz kötötte. Ezzel szemben a bíróság, bírák kizárását eredményező elfogultságot olyan objektív tények, körülmények alapoizhatják meg, amelyekből nyilvánvaló, hogy az adott ügyben a tisztességes eljárás, a pártatlan elbírálás nem biztosítható.

[116] A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a fél korábbi pervesztessége, vagy a bíróság korábbi határozatának eljárási vagy anyagi jogi kérdésben való tévedése, így – mint a perbeli esetben - az sem vezethet az eljáró bíró vagy a bíróság kizárásához, ha az eljáró bíróság a felperes cselekvőképességét korlátozó gondnokság alá helyezéséről döntött.

[117] A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban a kérdésben is, hogy a felperes által sérelmezett eljárási intézkedések, a korábbi gondnokság alá helyezési tárgyában folyamatban levő perében hozott első- és másodfokú határozat nem minősül a Pp. 12. § f) pontjában meghatározott kizárási oknak, figyelemmel arra is, hogy a Miskolci Törvényszék bírái nyilatkozatukban deklarálták az elfogulatlanságukat, azt, hogy velük szemben szubjektív kizárási ok nem áll fenn. A felperes által felhozott indok nem ad alapot a Miskolci Törvényszék és bíráival szemben az elfogultság megállapítására, az ezekkel kapcsolatban állított jogszabálysértéseket a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás során vizsgálta és az érdemi határozatában a fenti szempontoknak megfelelően döntött is róluk.

[118] A Kúria érdemben vizsgálta a felperesnek az elsőfokú eljárásban ítéletet hozó név⁷ bíróval szemben más okból állított Pp. 12. § f) pontjának megsértését. Állította, hogy 2015. június 29-én az édesanyja részére benyújtott meghatalmazását jóváhagyás céljából elküldte annak az alperessel szerződéses jogviszonyban álló gondnoknak, aki érdekellentét miatt nem járhatott volna el, ezért sérült a pártatlan elbírálás követelménye.

[119] Az Alkotmánybíróság korábban bemutatott szempontrendszere alapján relatív kizárási ok esetén mérlegelés eredményeként dönt a bíróság a kizárás iránti kérelem megalapozottságáról [3467/2021. (XI. 12.) AB határozat [43]]. Ezért a felperes érvelésével szemben az esetleges eljárási hibák, jogértelmezési, ténymegállapítási kérdések nem vezetnek a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmének megállapítására {Abh., Indokolás [41], 3063/2015.(IV.10.) AB végzés, Indokolás [11]; 3265/2017. (X.19.) AB határozat, Indokolás [33]; 3305/2020. (VII.24.) AB határozat, Indokolás [70]}.

[120] A Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság a fellebbezésben is megjelölt elfogultsági kifogás elbírálása során felismerte a kizárás iránti kérelem alapjogi jelentőségét (Abh., Indokolás [47]), teljeskörűen figyelembe vette a kérelem elbírálása szempontjából releváns tényeket, körülményeket, amelyek mérlegelésével okszerűen állapította meg, hogy a pártatlanság követelménye adott ügyben a felperes által állított okok miatt nem sérült. A felperes nem hivatkozott olyan objektív tényre, körülményre, amely az érintett bíró pártatlanságát, a döntés megalapozottságát kétségessé teszi.

[121] A Kúria megállapítása szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet meghozó bíró kizárása iránti kérelmet elutasító végzést az Alkotmánybíróság által meghatározott szempontok szerint bírálta felül és a kizárási kérelem alapjául szolgáló tények, körülmények mérlegelésével jogszerűen állapította meg, hogy önmagában a bíró eljárásjogi vagy anyagi jogi kérdésben való tévedése nem szolgál alapul elfogultság megállapításához; vagyis az elsőfokú ítéletet meghozó bíró sem minősül kizárt bírónak. Ezért a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a Pp. 12. § f) pontja alapján nincs lehetőség az elsőfokon eljáró bíró kizárására és emiatt a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett új eljárás elrendelésének.

[122] A felperes a felülvizsgálati kérelmében több helyen állította az egyes keresetei tárgyában a Pp. 279. § (1) bekezdésének a megsértését.

[123] A Kúria a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmére alapított felülvizsgálati kérelemmel összefüggésben elsődlegesen rámutat arra, hogy a felperes már a fellebbezésében vitatta az elsőfokú bíróság ítéletének ténymegállapításait, azokat okszerűtlennek és a periratokkal összhangban nem állónak nevezte. A felülvizsgálati kérelmében viszont az e jogszabály megsértésére történő általános jellegű hivatkozása nem áll összhangban a fellebbezésének további indokaival: érdemben ugyanis nem az ítéleti tényállást tette vitássá, és nem a bizonyítás eredményének mérlegelése alapján történt megállapítások helyességét vonta kétségbe, hanem a megállapított tényekből levont, a keresetek elutasításához vezető jogi következtetések téves voltát állította.

[124] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet valamennyi indokával összefüggésben állította a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértését, annak kifejtésével azonban – a terjedelmes és csak részben összefüggő hivatkozásokat tartalmazó felülvizsgálati kérelme ellenére – adós maradt, hogy mely bizonyítékok mérlegelésének hibája konkrétan miért olyan kirívó, ami a jogerős ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezethet. A felperes – tartalma szerint – ténylegesen nem a bizonyítás eredményének mérlegelését, hanem az eljáró bíróságok jogértelmezését és az ezen alapuló érdemi döntését sérelmezte, emiatt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból a jogerős ítélet nem sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését. Annak eldöntése ugyanis, hogy a megállapított tények a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogának és személyiségi jogának megsértését okozták-e, nem a bizonyítékok mérlegelésével, hitelt érdemlőségével, jelentőségével összefüggő, hanem a kereset jogalapjaként megjelölt jogszabályokat érintő anyagi jogi kérdés.

[125] A felperes megalapozatlanul állította a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének a megsértését.

[126] Az Alkotmánybíróság iránymutatása szerint a bírói döntéseket a konkrét ügy körülményeit figyelembe vevő módon, kellő alapossággal és részletességgel kell megindokolni. A „kellő alaposság” mércéje alapvetően azt jelenti, hogy a bíróság döntésének az ügy érdeme szempontjából releváns, az ügyben választ kívánó kérdésekre kell kiterjednie. Az indokolási kötelezettség a döntés érdeme szempontjából lényeges körülmények megfelelő indokokkal történő alátámasztását követeli meg {3127/2019. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [44]; 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [34]; 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32]; 28/2019. (XI. 4.) AB határozat, Indokolás [85]; 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozat, Indokolás [29]}. Az indokolt döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31]}. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mennyiségű érvrendszer bemutatása, az indokolásnak az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie {3343/2024. (IX.23.) AB határozat, Indokolás

[28]26/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [22]}. Az indokolt bírói döntéshez való jog azt a kötelezettséget támasztja az eljáró bírósággal szemben, hogy az indokolás az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre terjedjen ki {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31], megerősítve 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}.

[127] A Kúriának az Alkotmánybíróság szempontrendszere alapján kialakított jogértelmezése szerint a döntés alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel kell bemutatni, amelynek terjedelmét és mélységét az adott döntés természete és az ügy egyedi körülményei határozzák meg figyelemmel arra is, hogy az indokolás hiánya vagy fogyatékossága a fél világosan és pontosan körülírt kérdését érinti-e. Minimális elvárás, hogy a bíróság a feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon, amellyel kapcsolatban figyelembe kell venni a jogvita természetét, az eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket. A döntés indokolásának nem kell kiterjednie minden egyes részletre, de ki kell térnie az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre {Kúria Pfv.III.20.456/2024/4. [46]}. Az ítélet indokolásából annak kell kitűnnie, hogy a bíróság döntését mire alapította. Az ügy eldöntése szempontjából jelentős kérdésekre kiterjedő indokolással a bíróság eleget tesz jogszabályi kötelezettségének (Kúria Pfv.I.20.399/2022/5.). Nem jelenti az említett kötelezettség megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi érvre, elegendő a bíróság mérlegelési szempontjait és jogi álláspontját tartalmaznia (Kúria Pfv.III.20.737/2019/4., Pfv.III.21.115/2020/6.). A hatályon kívül helyezést és az eljárás megismétlését az indokolási kötelezettség megsértése kizárólag akkor indokolja, ha az adott ügyben a jogerős határozat alapján nem állapítható meg, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését mi okból változtatta meg és ezért az érdemi határozat nem bírálható felül (Kúria Pfv.IV.20.857/2022/10.).

[128] A Kúria megítélése szerint a jogerős ítélet indokolása megfelel a fenti követelményeknek, a felperes fellebbezésének nem volt olyan lényeges indoka, amelyet a másodfokú bíróság jogerős ítéletében nem értékelt.

[129] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránti fellebbezési kérelem elbírálása során vizsgálta a Pp. 380. § b) pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezési ok fennállását. Megállapította, hogy a Pp. 12. § f) pontja szerint kizárt bíró nem járt el az ügyben, a pártatlan elbírálás követelménye nem sérült, továbbá az elsőfokú ítélet indokolása orvosolhatatlan formai hibában nem szenved. Megállapította azt is, hogy a Pp. 381. §-a szerint sincs helye új eljárás elrendelésének. Részletesen kifejtette, hogy a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének megsértését miért nem lehet megállapítani: e jogszabályi rendelkezések alapján elvárt tartalmi elemeket [felek nyilatkozatai, releváns tények, döntés alapját képező jogszabályi rendelkezések] az elsőfokú ítélet tartalmazza; kitért arra is, hogy az ügyben az elsőfokú eljárás érdemi szakaszában nem volt helye a tényállás megváltoztatásának és e tényállásokkal összefüggésben bizonyításnak; továbbá az elsőfokú eljárás során az anyagi pervezetés megfelelőségéről is állást foglalt. A jogerős ítélet jogi indokolása részletesen tartalmazza, hogy az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának vizsgálata során részben milyen elérő okból értett egyet a követelés részbeni elévülésére vonatkozó megállapítással, a tisztességes eljáráshoz, az ésszerű határidőn belüli elbíráláshoz való eljárási alapjogok, az egyes személyiségi jogok, alapjogok, egyenlő bánásmód megsértése és a kártérítés megfizetésére alapított kereseti kérelmeket elutasító rendelkezéssel.

[130] A Kúria az anyagi jogi jogszabálysértések vizsgálata először a felperes elévüléssel összefüggő érvelését vizsgálta és megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 6:22. § (1)–(2) bekezdését és a Ptk. 6:24. § (1) bekezdését. A Ptk. 6:22. § (1) és (2) bekezdése szerint,

ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a követelések öt év alatt évülnek el, az elévülés a követelés esedékessé válásakor kezdődik.

[131] Az elévülés jogpolitikai indoka az, hogyha a jogosult hosszabb időn keresztül nem tesz lépéseket annak érdekében, hogy igényét érvényesítse, akkor ebből az következik, hogy a jogosultnak a teljesítéshez való érdeke csökkent, vagy éppenséggel megszűnt, ezért már nem szükséges állami segédletet biztosítani a kikényszerítéshez. A további indok az is, hogy az idő múlásával egyre nehezebbé válik a bizonyítás, ami kétségesse teszi az állami beavatkozás indokoltságát, megalapozottságát [Kúria Pfv.IV.20.976/2023/6.]. A személyiségi jogsértésre alapított igény elévüléséről jogsértésenként, az azokhoz kapcsolódóan állított hátrány figyelembevételével kell állást foglalni [Pfv.IV.20.086/2022/6.].

[132] A másodfokú bíróság helytállóan indult ki abból, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján a sérelemdíj fizetésre kötelezés feltételeire a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni; a Ptk. 6:532. § szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben a másodfokú bíróság ítéletének [73] bekezdésében az elsőfokú bíróság ítéletét pontosítva egyértelműen rögzítette, hogy a felperes 2021. május 10-én benyújtott keresetlevelére figyelemmel az elévülés szempontjából a 2016. május 10-i időpont az irányadó, ezért a felperes elsőfokú ítéletet támadó érvelése súlytalan.

[133] A másodfokú bíróság ítéletének [74],[76]-[80] bekezdésében részletesen kifejtette az elévüléssel kapcsolatos döntését, a felperes ezzel szemben nem ehhez kapcsolódóan jelölte meg az állított jogszabálysértéseket, elsősorban az elsőfokú bíróság ítéletének a megállapításait sérelmezte.

[134] A Kúria megállapítása szerint a másodfokú bíróság az irányadó anyagi jogszabályokat helyesen értelmezte és részletesen megindokolta, hogy az egyes felperesi beadványok, kérelmek vonatkozásában mely esetben állapította meg az igény elévülését. Helytállóan következtetett arra, hogy amikor a felperes az igényét arra alapította, hogy az alperes valamely kérelméről nem döntött, valamely kötelezettségét elmulasztotta, azt kell figyelembe venni, hogy az adott eljárásra vonatkozóan a speciális jogszabály állapított-e meg határidőt, ennek hiányában a Ket. 33. § (1) bekezdésében foglalt általános ügyintézési határidőt, mivel a fellebbezésben hivatkozott Ket. 71/A. § (4) bekezdése csak 2016. január 1-jén lépett hatályba és csak a hatályba lépését követő eljárásban alkalmazandó. Azt is helyesen ítélte meg, hogy az irányadó ügyintézési határidőn belül az alperes jogsértés nélkül hozhatott határozatot, mulasztása csak az alkalmazandó ügyintézési határidő eredménytelen leteltét követően állt be, a jogsértés tehát ekkor következett be. Ekként a mulasztásra alapított igény elévülésének kezdete is ezen ügyintézési határidő leteltéhez köthető. A másodfokú bíróság ítéletének a [74] bekezdésben kifejtett jogértelmezése a felperes által megjelölt okból nem sérti a Ptk.6:22. § (2) bekezdését.

[135] A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal, hogy az elévülés körében kifejtett jogértelmezés irányadó a felülvizsgálati kérelemben sérelmezett jogsértésekre is (a felperesnek a hivatásos gondnok felmentésére irányuló 2015. december 18-i és december 21-i kérelme, a 2015 november 11-én benyújtott az eljárás felfüggesztésére, a 2015. november 23-án a hivatásos gondnok felfüggesztésére irányuló beadványa, a hivatásos gondnok beszámolására a felperes által 2015. december 2-án és december 23-án, a felperes édesanyja által pedig 2016. február 29-én előterjesztett beadványok és a felperes tájékoztatás céljából 2016. március 29-én és április 19-én előterjesztett beadványai). Azokban az esetekben, amikor a felperes valamely határozat, intézkedés jogsértő voltát állította, a jogsértés a határozat meghozatalával bekövetkezett, azaz az elévülési határidő kezdete a határozat meghozatalához kötődött. Abban az esetben, ha erről a felperes csak később szerzett tudomást, addig a határidőig az elévülés nyugvását kell megállapítani. Ilyennek tekinthető a

hivatasos gondnok pártfogó ügyvéd kirendeléséhez való hozzájárulásának megtagadása, amelyről a felperes 2016. március 24-én, a személyesen előterjesztett fellebbezés napján, míg a fellebbezéshez való hozzájárulás megtagadásáról 2016. május 2-án történő tudomásszerzése.

[136] A jogerős ítélet indokolása a [76]-[77] bekezdésekben részletesen tartalmazza azokat a beadványokat, kérelmeket, illetőleg határozatokat, amelyek vonatkozásában a felperes igénye elévült, míg a [78]-[79] bekezdések részletes felsorolást tartalmaznak azon kérelmekről is, amelyek esetében az igény elévülése a jelen perben beadott keresetlevél benyújtásának időpontjában még nem következett be. A másodfokú bíróság azonban részletesen megindokolta, hogy a tisztességes és az észszerű határidőn belüli ügyintézés követelményének és az együttműködési kötelezettségnek a megsértésére alapított sérelemdíj megfizetésére irányuló kereset ezen a jogalapon miért nem érvényesíthető. A Kúria egyetért a másodfokú bíróság jogértelmezésével, a felperes felülvizsgálati kérelmében érdemben más eredményre vezető indokot nem jelölt meg, ezért szükségtelen a jogerős ítéletben helytállóan kifejtett indokolás megismétlése.

[137] A Kúria kiemeli, hogy az el nem évült követeléseknek a személyiségi jogsértés jogalapja körében kizárólag akkor lett volna jelentősége, ha a felperes e mulasztásokat, kötelezettségzegéseket, illetőleg jogsértéseket az állított személyiségi joga megsértéséhez tudta volna kötni, ilyet azonban nem jelölt meg. A Ptk. – a törvényjavaslat indokolása szerint – az alkotmányos alapjogok és a polgári jog kapcsolata körül kialakult elméleti vita kapcsán azt az álláspontot követi, hogy a polgári jogi személyiségvédelem köre nem azonos az alapjogok katalógusával. Kétségtelen, hogy bizonyos alapjogok (például az élethez, a testi épséghez, az egészséghez, emberi méltósághoz, egyenlő bánásmódhoz fűződő jogok) megsértése a személyiségi jogok magánjogi védelme körében is szankcionálható, de ezeknél is eltérőek az érvényesítésüket szolgáló jogi eszközök. Ennek megfelelően a Ptk. el kívánja kerülni, hogy az alkotmányos szabadságok, a nemzetközi egyezményekbe foglalt emberi jogok közül azokat is a magánjogi kódex tartalmazza, amelyeknek érvényesülését az államnak közjogi eszközzel kell biztosítania, s amelyeknek megvalósítására a polgári jogi eszközök egyáltalán nem vagy csak kevésbé alkalmasak (2/2024. Jogegységi határozat, [22]-[23]).

[138] Az eljáró bíróságok helytállóan ítélték meg, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog nem minősül személyiségi jognak, helyette eljárási alapjog (Kúria Pfv.IV.20.997/2017/4.). A tisztességes eljáráshoz és az eljárások észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő jog sérelme csak a felek közötti jogvitát végleg elbíráló határozattal, jogerősen befejeződött eljárásban merülhet fel (Kúria Pfv.II.20117/2019/15.), ezért ezek megsértésének az állítása nem alkalmas a Ptk.2:52. § (1) bekezdés szerinti sérelemdíj megállapítására.

[139] A Kúria jelen perben is irányadónak tartja a fenti határozataiban kifejtett jogértelmezését: a tisztességes eljáráshoz való jog, az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog és az együttműködési kötelezettség nem személyiségi jog, hanem az Alaptörvényben és az egyes eljárási törvényekben deklarált olyan alapjog, amelynek célja az egyes eljárások szabályszerűségének garantálása. Az alperes ugyan a felperes által megjelölt ügyekben több esetben eljárási szabályt sértett az eljárás mellőzésével, a felperes beadványainak figyelmen kívül hagyásával, azonban ezekhez a jogsértésekhez nem fűződik a személyiségi jogsértés esetére irányadó, a Ptk. 2:52. § (1) bekezdésében szabályozott szankció, ezért a másodfokú bíróság helytállóan ítélte meg, hogy a felperesnek a sérelemdíj megfizetésére irányuló keresete ezen a jogalapon alaptalan.

[140] A felperesnek – ezekre a jogsértésekre alapított – másodlagosan előterjesztett vagyoni kár megfizetésére irányuló kereseteit elutasító jogerős ítélet nem sérti a megjelölt jogszabályokat. Egyrészt a jogalkalmazó szerv felelősségét csak kirívóan súlyos

jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapozhatja meg (Kúria Pfv.IV.20.553/2019/8., Pfv.II.21.464/2018/5., Pfv.IV.20.758/2016/4.), másrészt a vagyoni kára megállapításához a felperes tényállítást sem tett arra, hogy a vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés, elmaradt haszon vagy a kár elhárításához szükséges költség– merült volna fel.

[141] A Kúria megállapítása szerint megalapozatlan az emberi méltóság és önrendelkezési jog megsértése körében előadott felülvizsgálati érvelés is. A felperes keresetében az emberi méltóságának és az önrendelkezéshez való jogának, valamint a tisztességes ügyintézésre és a hatóság együttműködésére vonatkozó kötelezettségnek az alperes általi megsértését állította, és ezekre tekintettel a személyiségi jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását és az alperes sérelemdíj fizetésére kötelezését kérte.

[142] Az emberi méltósághoz való jog az emberi státusz abszolút védelmét biztosítja, az ember érinthetetlen lényegét juttatja kifejezésre {3181/2018. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [27]}. Az emberi méltóságot az Alaptörvény [II. cikk és a IX. cikk (4) bekezdés] mellett párhuzamosan védi a Ptk. 2:42. § (2) bekezdése. Ez alapján az emberi méltóság védelme felhívható azokban az esetekben, ha más személyiségi jog védelmével nem ragadható meg megfelelően az adott jogsértés, mivel a törvényi szabályozás a személyiségi jogokat az emberi méltóságból fakadónak minősíti.

[143] A Kúria – az Alkotmánybíróság gyakorlatát szem előtt tartva– számos precedens határozatában értelmezte az emberi méltóság mint személyiségi jog tartalmát és kimondta, hogy a polgári jog által biztosított személyiségvédelem körében az ember személyiségét alkotó lényegi tulajdonságok és ismérvek összessége jelenti az emberi méltóságot és (külön nevesített személyiségi jogok hiányában) a személyiséget ebben a vonatkozásban ért támadás ad csak alapot az emberi méltóság sérelme miatti, személyiségi jogvédelemre (többek között: Pfv.IV.22.333/2017/5., megjelent: Pfv.III.20.517/2021/5.). Az emberi méltóság megsértése egy adott tényállás kapcsán tehát csak akkor állapítható meg, amikor a jogsértő részéről az emberi léthez, az emberi élethez méltatlan magatartás, az emberi minőség kétségbe vonása valósul meg (Kúria Pfv.VI.20.884/2022/7.).

[144] A Ptk.-ban meghatározott általános személyiségi jogi rendelkezés (generálklauzula) célja ugyanis annak biztosítása, hogy ha a nevesített személyiségi jogokkal biztosított védelem nem lehetséges, legyen egy olyan rendelkezés, amely azokra az esetekre korlátozza az emberi méltóság (mint a személyiségi jogok forrása) lehetséges tartományát, ami annak ellenére is a személyiség lényegi tulajdonságát érintő esetnek minősül, hogy nincs erre a tényállásra olyan konkrét (nevesített) személyiségi jog, aminek a megsértése alá tartozónak lehetne tekinteni. Ilyen jogsértés alapja ugyan lehet a hatóság (bíróság, ügyészség stb.) megalázó bánásmódja, azonban a felperes által megjelölt ok miatt az emberi méltóságának a megsértése nem állapítható meg. A méltóságsértés megállapításához ugyanis minden esetben az is szükséges, hogy a sérelmet szenvedett személyt lényegi tulajdonsága miatt támadják, ezen belül is olyan lényegi tulajdonsága miatt, amely valahogyan mindig e személy méltóságához (ide tartozik az emberszámba vétel, egyenlő tisztelet, személyes identitás tiszteletének követelménye) kapcsolódik.

[145] Ezzel szemben a felperes által megjelölt jogsértés (tisztességes eljáráshoz való jog) olyan eljárási alapjog, amelynek megsértése esetén a felet általában ügyfélként és nem személyiségi jogi jelleggel éri a sérelem, mert az eljárási szabálysértések hátterében nem a fél személyiségének lényegét adó ismérvek állnak (Kúria Pfv.IV.20.928/2022/4.). Az eljárási alapjogokat biztosítani szükséges, mivel azonban nem minősülnek egyben személyiségi jognak is, a személyiségi jogok speciális jogkövetkezményei sem alkalmazhatók a megsértésük esetén (Kúria Pfv.III.21.096/2020/3.). A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése esetén csak ahhoz kapcsolódó többlettényállási elem, valamely személyiségi jogot sértő magatartás megvalósulása eredményezheti a személyhez fűződő jog megsértésének

megállapítását és az objektív, szubjektív jogkövetkezmények alkalmazását (Kúria Pfv.IV.21.432/2017/10.). A személyiségi jogok megsértése tehát önmagában az eljárási szabálysértések, ügyintézési késedelmek, az eljárás elhúzódása, vagy ezekhez hasonló mulasztások miatt többlettényállás hiányában nem állapítható meg (hasonlóképpen: Kúria Pfv.IV.21.469/2017/12.).

[146] A másodfokú bíróság a Kúria precedens határozataiban kifejtett jogértelmezés alapján a jogvita eldöntése szempontjából lényeges kérdésnek azt tekintette, hogy a keresetben megjelölt jogsértések egyáltalán alkalmasak voltak-e az állított személyiségi jogok megsértésére. A felperes tény- és jogállításainak helyes értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a személyiségi jogsértés megvalósulásához szükséges többlettényállási elem nem merült fel. Az eljárási szabálysértések egyike sem felelt meg annak az előzőekben megfogalmazott követelménynek, hogy azok a felperes személyiségének lényegét alkotó ismérvek ellen irányultak volna. A felperes felülvizsgálati kérelmében – tartalma szerint – ezen a jogalapon az oldalakon keresztül állított különböző közigazgatási hatósági eljárásnak a felülvizsgálatát kérte, ehhez kapcsolva a hivatásos gondnok eljárását sérelmezve a számadási kötelezettségre is kiterjedően.

[147] A másodfokú bíróság ennek körében helytállóan értékelte azt a tényt, hogy a felperes gondnokság alá helyezése éppen annak megakadályozását célozta, hogy önállóan ne indíthasson közigazgatási vagy bírósági eljárást, ezen a területen kifejtett tevékenysége kontroll alá kerüljön, az adott jogintézmény alkalmazása ebből a szempontból a felperes jogainak megóvását szolgálta. Mindezek alapján nem állapítható meg, hogy az irányadó jogszabályokat szándékosan, kifejezetten a felperest támadva sértette volna meg az alperes, a „személye elleni célzatos támadás” nem áll fenn. Következésképpen az állított személyiségi jogsértés mint a kereset teljesíthetőségének a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés *a)* pontjában és 2:52. § (1) bekezdésében is megkövetelt feltétele hiányzik.

[148] Ezért a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az alperes sérelmezett eljárásaival a felperes Ptk. 2:42. § (2) bekezdésében meghatározott emberi méltóságának és az abból fakadó, a Ptk. 2:43. § *c)* pontjában nevesített személyiségi jogának, a személy hátrányos megkülönböztetése tilalmának megsértése sem állapítható meg.

[149] A felperes az alperes eljárását sérelmezve, az Ebktv. 7. § (1) bekezdésében nevesített egyenlő bánásmód követelményét sértő magatartások közül a közvetlen hátrányos megkülönböztetésére hivatkozott.

[150] Az Ebktv. 8. §-a értelmében közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt politikai vagy más véleménye [j) pont], illetve egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) [t) pont] miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

[151] Az Ebktv. 8. §-a sorolja fel azokat a tulajdonságokat, jellemzőket, amelyek alapján történő megkülönböztetés a törvény értelmében diszkriminációnak minősül (védett tulajdonságok). Ez a felsorolás nem zárt, ugyanakkor a nemzetközi és hazai joggyakorlatnak megfelelően a t) pontban szereplő egyéb helyzetnek minősülő tulajdonságok, sajátosságok, élethelyzetek körét nem lehet tágan értelmezni. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság mellett korábban működött Tanácsadó Testület az egyéb helyzet meghatározásával kapcsolatban azt a bírósági ítélezési gyakorlatnak is megfelelő álláspontot foglalta el, hogy az Ebktv. 8. §-a a védett tulajdonságok meghatározásakor már érvényesítette az alkotmányos és nemzetközi jogi kiterjesztő jogértelmezést, ezért az egyéb helyzetnek minősülő tulajdonságok, sajátosságok, élethelyzetek körét szűken kell értelmezni. A szűkítő értelmezés biztosítja, hogy az eljárás ne vezessen az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének megállapításához olyan

esetekben, amikor az emberi méltóság általános sérelméről, rendeltetésellenes joggyakorlásról, vagy joggal való visszaélésről szól a jogvita. Egyéb helyzet tekintetében főszabályként olyan tulajdonságokra lehet a védelmet kiterjeszteni, amelyek az emberi személyiség lényegi vonásai. A jogvédelem lényege az egyéb helyzet esetében az, hogy a védett tulajdonsággal rendelkező panaszos elsődlegesen nem saját magatartása, hanem egy adott csoporthoz való tartozása miatt szenved hátrányt.

[152] Az egyéb helyzetnek minősülő tulajdonságok, sajátosságok, élethelyzetek körének indokolatlan tág értelmezése a kedvező bizonyítási szabályok hatályának indokolatlan kiterjesztéséhez vezetne, így ellentétes lenne az Ebktv. céljával. Általában nem beszélhetünk egyéb helyzetről, ha a hátrány egyéni körülményekhez kapcsolódik pl.: véleménykülönbségen, konfliktuson alapul. Amennyiben a hátrány alapvetően az egyéni körülményeken alapul, úgy nem az egyenlő bánásmód követelményének az egyéb helyzeten alapuló sérelme valósul meg, hanem más jogsérelem, amely lehet az emberi méltóság sérelme, rendeltetésellenes munkáltatói joggyakorlás, joggal való visszaélés, stb. [228/2/2010. (IV.9.) TT számú állásfoglalás].

[153] Az Ebktv. Preambulumából és a törvény uniós jogi háttér jogszabályaiból is az következik, hogy a védelem középpontjában - az egyéb helyzet értelmezése során is – a társadalom egésze számára hátrányos helyzetben lévő csoportok állnak. Az Ebktv. általában olyan tulajdonságokat részesít védelemben, melyek jellemzően veleszületett, állandó, az egyén által megváltoztathatatlan, vagy nehezen megváltoztatható tulajdonságok (pl. nem, bőrszín, anyanyelv, életkor, egészségi állapot, szexuális irányultság, vallási meggyőződés stb.). Mind a nemzetközi, mind a hazai jogértelmezés szerint az „egyéb helyzet” esetében is érvényesülő fő szabályból az következik, hogy egyéb tulajdonság csak a személyiség lényeges vonása, vagyis csak olyan jellemző lehet, ami beépül az adott ember személyiségébe.

[154] Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt indított eljárásokban az Ebktv. 19. § (1) bekezdése értelmében a jogsérelmet szenvedett félnek vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosultnak kell valószínűsítienie, hogy a jogsérelmet szenvedő személyt vagy csoportot hátrány érte vagy – közérdekű igényérvényesítés esetén - ennek közvetlen veszélye fenyeget *[a]* pont], és a jogsérelmet szenvedő személy vagy csoport a jogsértéskor - ténylegesen vagy a jogsértő feltételezése szerint - rendelkezett a 8. §-ban meghatározott valamely tulajdonsággal *[b]* pont]. Ennek valószínűsítése esetén az Ebktv. 19. § (2) bekezdése alapján a másik felet terheli annak bizonyítása, hogy a jogsérelmet szenvedett fél vagy a közérdekű igényérvényesítésre jogosult által valószínűsített körülmények nem álltak fenn *[a]* pont], vagy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, illetve az adott jogviszony tekintetében nem volt köteles megtartani *[b]* pont].

[155] A felperes a közvetlen hátrányos megkülönböztetés jogalapjaként, mint védett tulajdonságra az Ebktv. 8. § *t)* pontja szerinti egyéb helyzetére hivatkozott, amelyet személyiségének lényegi vonásaként a peres és nem peres ügyintézés körében történő részleges gondnokság alá helyezésében jelölt meg, amely ugyanakkor a kereset alapját képező bírósági ítéleten alapul, amelynek célja éppen a felperes jogainak megóvása volt, ezért a felperes által állított okból az egyenlő bánásmód megsértése nem valósult meg. A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes nem igazolt olyan védett tulajdonságot, amely miatt kedvezőtlenebb elbírálásban részesült más összehasonlítható helyzetben lévő csoporttal szemben, ezért az alperes kimentésének bizonyítása szükségtelen.

[156] A felperes felülvizsgálati kérelmében állította a személyes adatok védelméhez való jog és a magántitokhoz való jog megsértését. Ennek körében azt sérelmezte, hogy az alperes a Kúria – személyes és különleges adatait tartalmazó – ítéletét megküldte a jogi segítségnyújtás iránti kérelemre folyó eljárásban, a kirendelt eseti gondnoknak, az EMMI-nek, a közigazgatás

székhelye neve¹ és településnév² Törvényszéknek is, amely szervek a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény 3. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat is csak a gondnokoltak nyilvántartásából ismerhetik meg.

[157] A felperes erre alapított keresetében a Ptk. és az Infotv. rendelkezéseit is megjelölte. A másodfokú bíróság helytállóan indult ki abból, hogy mindkét törvény oltalmazza a személyes adatok védelme útján a személyiséget, azonban a védelmi körök terjedelme különböző (Kúria Pfv.IV.21.084/2020/4.); az Infotv. szerinti érintetti jogok esetleges megsértése automatikusan nem jelent olyan mértékű tiltott beavatkozást az érintett magánszférájába is, amely a Ptk. 2:43. § e) pontjában írt személyiségi jogi sérelmet eredményez (Kúria Pfv.IV.21.251/2021/8., Pfv.21.084/2020/4.). Az adatkezelési szabályok megszegése nem eredményezi automatikusan a személyiségi jogsértést, nem azonos a személyes adatok védelméhez fűződő jog sérelmével, mivel a jogosulatlan adatkezelés jogkövetkezményei az Infotv. szabályrendszere alapján más jellegűek, mint a személyiségi jogsértés jogkövetkezményei (Kúria Pfv.III.20391/2021/3., Pfv.IV.20730/2022/7.). Ez az indoka annak, hogy az Infotv. 23. § (5) bekezdése a Ptk. 2:51. § (1) bekezdéséhez képest speciális rendelkezést tartalmaz, az Infotv. 23. § (1) bekezdése alapján előterjesztett keresetben a jogosulatlan adatkezelés miatt az Infotv. 23. § (5) bekezdése és a 24. §-a szerinti, és nem a Ptk. 2:51-2:52. §-aiban meghatározott jogkövetkezmény érvényesíthető (Kúria Pfv.IV.20.651/2022/5.).

[158] A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal, hogy a felperes által sérelmezett eljárási cselekmények – a jogsértés megállapításához szükséges törvényi feltételek fennállásának hiányában – a megjelölt személyes adatok sérelmét nem valósították meg. A felperes felülvizsgálati kérelmében e körben az első- és másodfokú eljárás során előadottakat ismételte meg, a korábban kifejtettek szerint elvárt módon nem adta elő a döntés helyességét cáfoló és az álláspontjának helyességét alátámasztó érveit, ennél fogva a felülvizsgálati kérelemben előadott érvelés nem alkalmas az állított anyagi jogszabálysértés alátámasztására.

[159] A felperes alaptalanul állította a magántitokhoz való jog megsértését. A magántitok esetében fogalmi elem az, hogy a szóban forgó tény a nyilvánosságtól elzárt legyen, és a nyilvánosság kizárásához a jogosultnak valamely érdeke fűződjön (Kúria Pfv.IV.20.690/2018/5.); a személyes adat jogi védelme ugyanakkor olyan adatokra is kiterjed, amelyek esetén a fenti feltételek nem állnak fenn. A felperes felülvizsgálati kérelmében e körben az első- és másodfokú eljárás során előadottakat sorolta fel, a Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontjában írt módon nem adta elő a jogerős döntés helyességét cáfoló és az álláspontjának helyességét alátámasztó érveit.

[160] A másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy nyilvánvaló jogellenesség és az adott jogszabály által biztosított jogokkal történő súlyos visszaélés hiányában a felperes személyiségi jogának megsértését eredményező közhatalmai tevékenység nem valósult meg, ezért a személyiségi jogsértést az adott ügyben nem lehetett megállapítani. Ebből következően a felperes által előadott körülmények – további részletezés nélkül a megalázottság érzése – bekövetkezésük elfogadása esetén sem alkalmasak a keresetben megjelölt, a Ptk. 2:43. § e) pontja által nevesített személyiségi jog megsértésének megállapítására. Mivel adott ügyben az állított személyiségi jogsértést nem lehetett megállapítani, a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes által érvényesített polgári jogi jogkövetkezmények alkalmazására irányuló keresetet.

[161] Megalapozatlan az 1000+5000, összesen 6000 forint illeték, mint vagyoni kár iránt előterjesztett felülvizsgálati kérelem is. A felperes jogorvoslati kérelme gondnok általi jóváhagyásának mellőzése nem eredményezheti az alperes kártérítési felelősségét, mert – ahogyan az eljáró bíróságok helytállóan megállapították – a mulasztás hiányában sem

bizonyítható, hogy az eljárások a felperes pernyertességével, így fizetési kötelezettségének mellőzésével zárult volna, ez a kérdés jelen eljárásban nem volt eldönthető.

[162] Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[163] A bíróság ítéletének indokolásából annak kell kitűnnie, hogy a döntését mire alapította. Az ügy eldöntése szempontjából jelentős kérdésekre kiterjedő indokolással a bíróság eleget tesz jogszabályi kötelezettségének. Nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi érvre, a határozatnak elegendő a bíróság mérlegelési szempontjait és jogi álláspontját tartalmaznia.

Záró rész

[164] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan, azonban az alperes a felülvizsgálati eljárási költségét nem számította fel, ezért a Kúria a Pp. 82. § (1) bekezdése alapján a perköltség megtérítéséről nem határozott.

[165] A felperes személyes költségmentessége folytán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[166] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[167] Az ítélet ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2026. március 25.

Dr. Dzsula Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró